

REDACTIA

Deak Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.

Pe jumătate an 10 "

Pe 1 lună 2 "

Număr de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

De un sir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 bani de fiecare publicație.

Manuscripte nu se inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Dela expoziție.

De Ioan Russu-Șirianu.

Asupra expozițiunii naționale jubilară din București partidele din România nu sunt de aceeași părere, ci chiar dela început s'a pornit o viue discuție între ele. Partidul conservator, care e la putere, a aranjat expoziția atât de bucurie că M. Sa Regele Carol a împlinit patru-zeci ani de domnie, după cum s'au împlinit și o mie opt-sute ani de când marele împărat Traian ni-a adus pe plaiurile acestea, cât și pentru că să arate fraților din celelalte state și străinătății progresul ce România a realizat sub glorioasa domnie a întâiului ei rege.

Partidul liberal, după cum se știe, și-a manifestat și el bucuria mare ce simte că i-s'a dat României norocul să poată serba împlinirea a patru-zeci ani domnie a Regelui Carol I. N'a fost însă de părere că e cu cale a se face expoziție. Pe d'oparte pentru-că se cheltuiesc mulți bani, pe de altă parte pentru-că România pe teren economic, industrial și artistic nu are să expună lucruri cari să impună străinilor din țările apusene.

În discuția partidelor noi n'avem să ne amestecăm, căci nu ni-se cuvine rolul de judecători peste frații cu viață politică superioară noastră.

Dar nici nu este la mijloc afacere de judecată: nimeni dintre noi nu poate adevăra bănuși pe vre-un partid, ci credem că și unul și altul lucrează din cea mai adâncă și bună convingere a sa, și unul și altul se conduce de interesele superioare ale țării și convingerea politică a unuia ori altuia nu poate forma obiect de acuzațiune.

Ci noi avem să privim expoziția dintr'un punct de vedere *al nostru*: ea ne oferă prilej fericit și lesnicios de a vedea Țara-Românească. Dintre miile de Români duși la expoziție nouăzeci la sută ar fi murit fără a vedea mândrul regat, dacă nu se făcea expoziția. Înfrățirea ce se pune la cale astfel, simțul de solidaritate care se cimentează, cunoștințele ce se culeg, sunt d'o însemnătate istorică pentru noi... Par'că e o poveste plină de vrajă, când ne gândim, că patru protopopi dela noi au slujit la mănăstirea Dealu parastas asupra craniului neîntrecutului viteaz Mihai, și rugă au înălțat la cer în biserica domnească din Târgoviște, după cum frații bănățeni avut-au și norocul să vadă în castelul Peleş dela Sinaia pe înțeleptul rege Carol și pe demna Lui tovarășă de viață și lupte, Carmen Sylva, poeta care prin creațiunile geniului Seu a făcut România cunoscută în toată lumea.

Nu e vorba adică să mergem numai la expoziție și să vedem — pavilioane, pline cu tot felul de lucruri, industriale și de artă, ci să vizităm așezămintele culturale și eco-

nomice din București și alte orașe, să vedem reliquiile istorice, foarte multe din ele *comune tuturor Românilor*, căci pe podul dela Severin au trecut doar legiunile din cari ne tragem și noi obârșia, precum și monumentul dela Adam Clisi zidit a fost și de ai noștri strămoși!... Și când trecem peste podul, »Regele Carol« ne gândim nu numai la geniul care prin această creațiune a sa a înălțat Dunărea largă, ci simțim mândrie națională, proprie a ne întări în lupta grea ce ducem.

De aceea, noi nici nu înțelegem, ca grupele de Români pelerini să meargă numai la expoziție, să vadă *prezentul*, ci să viziteze și locurile cari ne aduc aminte *trecutul*, și chiar în expoziție ni-au impresionat îndeosebi lucrurile privitoare la *trecut*: căsicioara dela Poradim în care M. Sa Domnitorul Carol își avusese cartierul general în războiul cu Turcii, steagurile ciuruite de glonții dușmanilor și apărute cu atâta credință de vitejii dorobanți... și tot ce se referă la istoria neamului românesc... Urcând la Turnul lui Vlad Țepeș, ne va impresiona nu vederea largă ce ni-se deschide asupra orașului întemeiat de ciobanul Bucur, ci ne vom emoționa evocându-ne vremurile d'odinioară! . . .

Prin vitejia și cumpătul Seu, Regelui Carol I, bunul amic al monarhului nostru, a tras orizont larg *tuturor Romanilor*. Razele de mărire a Țării Românești luminează până în Pind, până la malurile Tisei și până la colinele unde-și doarme somnul de veci Stefan cel sfânt și mare, căci ori-care Român se simțe întărit și înălțat când României laude i-se aduc. Iar cele multe săvârșite în România sub domnia Regelui Carol I numai lucruri de laudă sunt! Când se prăznuiește deci în cinstea regelui mare, cuvine-se să fim, și noi de față... De aceea, mergerea noastră la expoziție o socotim nu ca escurziuni de plăcere, ci omagii să aducem Suveranului României și amicului încercat al Monarhului nostru... Corurile din toate părțile statului ungar n'au să se ducă la București pentru satisfacerea curiozității, ci e vorba ca atâtor elemente tinere să li se facă o educație națională mai viguroasă... Și când se va aplaudă acel »Deșteaptă-te Române« cântat de coruri din toate țările locuite de Români, se vor resplăti nu aptitudini artistice, ci în mijlocul Arelor Romane îndeosebi ne vom pătrunde de bucuria că ni se dă prilejul fericit să prăznuim împreună *epoca de aur* a Regatului României, și împreună să ne pătrundem de gândul că ori unde-am fi, noi Români, ca neam, una suntem!

Uita-vor, astfel, și frații din regat că se împart în partide, și una vor fi în bucuria înfrățirii celei de obște.

M. Sa regele Carol I al României a binevoit să primească, Mercuri în 5 Sept. n., în audiență, la Castelul Peleş, pe dl Ioan Russu-Șirianu, directorul ziarului nostru, care i-a prezentat lucrarea sa »Românii din statul ungar«, premiată de Academia Română. M. Sa Regele României a binevoit a se întreține cu directorul ziarului nostru asupra mai multor chestiuni politice.

Organizația economică a ziaristilor de profesie din Arad. O organizație unică în felul său este pe cale a se înjgheba în Arad. Poartă titlul »Organizația economică a ziaristilor de profesie din Arad« și are drept scop îmbunătățirea sortii ziaristilor, și regularea situației lor față de patroni. Organizația este în strânsă legătură cu cea a muncitorilor culegători și e bazată pe principiul: nu poate funcționa ca ziarist în Arad decât cel ce face parte ca membru în organizația ziaristilor. Pentru a se putea câștiga validitate acestei hotărâri, ziaristii au ajuns cu culegătorii la următoarea înțelegere: culegătorii nu culeg decât manuscripte dela ziaristi din organizație, ziaristii nu scriu decât pentru culegători din organizație. Se va hotări apoi numărul personalului redacțional pentru fiecare foaie precum și minimumul de salare. Culegătorii »Tribunei« fiind înregimentați de mult în organizația culegătorilor, »Tribuna« va intra și ea în noua organizație a ziaristilor.

Un succes mare a avut în străinătate, mai ales în Germania, cartea d-lui Aurel C. Ponovici: ediția întâi s'a epuizat întreagă și escelentul scriitor politic a scos deja de sub tipar și ediția a doua.

Furtună într'un pahar cu apă. Foile maghiare, chiar cele mai de frunte, cum este »Bud. Hirlop« (numărul dela 5 Sept.), scriu articole înveninate împotriva României, pentru-că într'o afacere absolut personală, dl P. Grădișteanu a tras, la Constanța, două palme conzului ungar d'acolo Max Kutschera.

După-cum relatează zierele române, faptul s'a petrecut așa: două dame din Arad, »Secolul« scrie că d-na și d-șoara Wenger, vorbeau într'un restaurant, cu chelnerul, ungurește. Dl P. Grădișteanu a făcut observații chelnerului, care răspunzând că damele nu știu altă limbă, a satisfăcut și pe dl Grădișteanu.

Plecând dela restaurant, dl Grădișteanu a fost insultat în drum de un domn, care i-a zis că a comis lașitate. Dl Grădișteanu, pentru a cere satisfacție cavalierească, a întrebat de numele aceluia domn. Domnul — care era consulul Kutschera, refuzând a-și spune numele, a îndemnat pe dl Grădișteanu să-i tragă două palme.

Fiind-că dl Grădișteanu este însă și președinte al Ligei, din acest incident de caracter personal, presa maghiară vrea să facă o chestie politică și amenință cu conflict internațional. Până una alta, insultă România și zice că Români sunt nepoliticoși, barbari, bătăuși etc.

Cu prilejul deschiderii expoziției și bune primiri ce Români făcuseră delegaților Ungariei, pare-ni-se însă că tocmai »Budapesti Hirlop« scria mai caid despre politețea și cultura Românilor din regat!... Au fost destul două palme suferite de dl Max Kutschera pentru a schimba firea poporului român?

Românii arădani la Expoziție!

Au mai trimis anticipația de 10 cor. următorii:

Mihaiu Veliciu, adv. în Chișineu pentru 4 persoane; Ioan Perian, șef-contabil în Oravița 2 persoane; Nicolae Lazarescu, Teodor Lazarescu, Traian Droncu, Petru Suciu, toți din Șiria; Iosif Ognean, preot Soborșin pentru 3 persoane; Andron Bogdan și soția, Lazar Perva Brad; Dimitrie Boariu Nădab; Dimitrie Popovici, preot Cermei; Daniil Mușă, proprietar Hunedoara; Petru Biberea, preot Giula, pentru 3 persoane.

Conzistorul metropolitan — scrie »Telegraful Român« — s'a întrunit la 2 Septembrie n. a. c. în sesiune ordinară sub prezidiul Ex. Sale domnului arhiepiscop și mitropolit Ioan Meșianu, participând episcopii sufragani PP. SS. Lor Nicolae Popea și Ioan I. Papp; asesorii din cler: Dr. Ilarion Pușcariu, Filaret Musta, Augustin Hamsea, Vasile Mangra, dr. Eusebiu Roșca, Nicolae Ivan, Ioan Papiu, Mihai Popovici, Ioan Droc și dr. George Popovici; iar mirenii: Ilustritatea Sa domnul dr. Iosif Gall, Partenie Cosma, Ioan Lenger și Nicolae Zigre.

Sedințele s'au sfârșit ieri (Joi) după-ameazi.

Adunarea dela Brașov. Suntem informați, că adunarea generală de astan a »Asociațiunii«, convocată la Brașov, va fi deschisă și condusă de dl vice-prezident Andrei Bârsean, după ce dl prezident Șuluțiu aflându-se în reconvașcență, nu poate să iee parte.

Beiușenii la Expoziție. Joi după prânz cu trenul de 4 ore au sosit la Arad un grup de 36 de Români din Beiuș, partea cea mai mare coriști, cari pleacă la București la marele festival, ce se va aranja în zilele de 8 și 9 Septembrie.

Fiește care dintre ei aveă cocardă roșie la piept, cu inscripția »Escurzioniștii din Beiuș«. Iată numele escurzioniștilor:

Damele: Cornelia Bușița prof., Eugenia

Radu, Oct. Stolojan, directoară, Maria Waltner.

Dșoarele: Irina Ciudar, Anna Chidioșan, Tinca Chioran, Florica Kővári, Ginuța Papp, Ninuca Papp, Elena Pinter, Ecaterina Papluca, Eugenia Tăbăcar, Elisa Ștefanica, Veturia și Elvira Sferle și Cornelia Tira.

Domnii: Augustin Antal preot, Victor Andru iurist, Aurel Ardelean tehnic, Ioan Bușița prof., Nicolae Bolcaș iurist, Nicolau Bâdea, V. Bodin, Aug. Ciavici cand. de adv., Ioan Cosma măiestru, Victor Fildan, catichet-rector, dr. Constantin Pavel prof., dr. Nicola adv. George Meze, Flore Meze, Teodor Man, George Mitraș, Mihai Papluca și George Tira măiestri.

Cu trenul de 5 ore și-au continuat călătoria spre Timișoara cu dorul ferbinte de a ajunge cât mai curând pe pământul României.

Știri dela Expoziție.

Țărani bucovineni în București. Vineri, la oarele 12.50 p. m. sosesc în gara de nord țărani români din Bucovina, sub conducerea societății Dacia a studențimei române din Cernăuți.

Numerosul grup de peste o mie țărani va fi primit la gară de publicul Capitalei în frunte cu trei muzici militare și numeroase societăți.

Convoiul va percurge străzile dela gară până la cazarma Alexandria, unde vor fi încuartați oaspeții țărani din Bucovina și unde vor lua masa.

La oarele 2 p. m., țărani vor vizita Expoziția și vor azista seara la luptele navale, ce se vor da în onoarea lor.

Sâmbătă țărani vor vizita de nou Expoziția, iar seara la oarele 8 vor asista la o reprezentație teatrală în parcul Oteteșanu.

Duminecă vor vizita Bucovinenii orașul, bis. Domnița Balașa, Mitropolia și multe alte edificii și monumente. După prânz vor merge la Expoziție și vor asista seara la reprezentațiile din Arenele romane.

Cu prilejul expoziției, se va ține și un congres al băncilor populare din țară, în zilele de 5, 6 și 7 Septembrie, în sala Teatrului Național din București.

În onoarea congresiștilor se va da la arenele romane o reprezentație istorică.

Congresiștii vor face o excursiune la domeniul Coroanei dela Peris, sau la domeniul Buftea.

Escurzionea organizată de ziarele L'Independance Roumaine, La Roumanie, Epoca și Moniteur du pétrol roumain în regiunile petrolifere dela Buștenari, s'a făcut Duminecă.

Escurzioniștii au plecat la oarele 7.15 dimineața cu un tren special, care s'a oprit 9 minute la Ploești și apoi la Câmpina. Aci s'au urcat în trenul special și escurzioniștii, cari veneau dela Sinaia.

Intre escurzioniști erau și următorii membri ai corpului diplomatic:

Domnii Bourgarel, ministrul Franciei, Viconte dela Thur, secretarul legațiunii franceze, contele Arrivabene, dela legăția Italiană; Dimittroff, secretarul legației Rusiei; Th. Moore, însărcinatul de afaceri al Statelor-Unite; Crakenhorje, însărcinatul de afaceri al Angliei; D. Sivolokositch, însărcinatul de afaceri al Serbiei, și Boxhall, consulul Statelor-Unite.

Trenul special a mers apoi la stația Dottana unde escurzioniști s'au urcat în trăsuri.

În regiunea petroliferă s'a ajuns la oarele 11. Până aproape de oara 1, s'a vizitat cu deamănuntul exploatarea de petrol.

La oara 1 s'a servit un dejun copios, oferit de societățile Steaua Română, Buștenari, Telegau Oil C-ie, Aquila Franco-Română, Internaționala, Columbia, Traian și Frații Seceleanu.

Mai multe toasturi au fost ridicate.

După masă, escurzioniștii s'au urcat din nou în trăsuri și au vizitat în trecerea lor prin Câmpina marele rafinerii ale soc. Steaua Română din acel oraș, unele din cele mai mari din lume.

Reîntoarcerea în Capitală și la Sinaia, s'a făcut ca și la ducere.

Întâiul congres român de științe sociale se va ține în zilele de 24—27 Sept. a. c. dl Dr. Istrati, inițiatorul acestui congres a lansat un apel, — prin care invită la colaborarea armonică pe toți câți se interesează de soarta populației rurale. D-sa a luat dispozițiuni ca secțiunea intitulată »Economia socială« la Expozițiune să înfățișeze cel puțin în parte starea actuală socială a popoului român.

Un număr de peste 40 de persoane s'au constituit în comitet de organizare a secțiunii și a congresului. Dintre aceștia mai mulți oratori și oameni de știință vor citi lucrări asupra vieții țărănești și îmbunătățirea ei: Dl V. M. Kogălniceanu va face »Istoricul chestiunii țărănești«, dl Dr. Proca va vorbi despre alimentația țărănilor; dl Al. V. Gădei »Despre învoelile agricole«, dl D. Drăghicescu despre »Viața culturală a săteanului«.

POEZII POPORALE.

Date din comuna Vrăniuț de I. C.

Nevasta care-i frumoasă
Nu-i păcat s'o țini la casă,
Noaptea spală și cărpește
Dar ziua se primenește
Și tot la iubit gândește.
Nevasta care-i urită
Șede tot posomorită,
Gânduri de iubit nu-i vin
Oglinda-i face venin,
Toată ziua-i somnoroasă,
Și de iubit nici nu-i pasă.
Cine are drag pe lume
Știe luna când se pune,
Dar cine dragul nu-l are
Nu știe nici când răsare.

Mândruliță de demult
Stau cu ochii și mă uit,
Cum calci dragă de mărunț,
Și nu pot ca să te uit.
Că dragostea dintr'o zi
N'o pot uită pân'oi fi,
Și dragostea dintr'o sară,
N'o pot uită într'o vară.
Auzi mândrulița mea,
Poate m'ai făcut ceva
De nu te pot eu uită;
Eu n'am avut ce să-ți fac,
Numai ț'am căzut cu drag.

Ajungă-te mândr'ajungă
Un blăstăm și-o grea osândă:

Să stai toată ziua'n prag,
Cu așa băgată'n ac,
Și să nu poți mândră împunge,
Până nu-i începe-a plânge,
Să se ude cusutura,
Să ști că-i blăstăm cu gura,
Și blăstămu-i dela mine
Că nu pot veni la tine.

Să știi mândro cât dor duc
Numai sara când mă culc.
Noaptea când mă pomenesc
Eu tot la tine gândesc,
Și nimic nu dobândesc.
Că să știu c'aș dobândi,
Eu somnu l'aș părăsi
Și la tine aș veni
Bine bade de-i veni
Eu nu te mai pot dori,
Că dorindu-te pe tine
A rămas inima 'n mine,
Uscată ca un cărbune
De nu-i mai bună pe lume.

Cine iubește și spune
Nu-l răbdă doamne pe lume.
Cine iubește și tace
Rabdă-l doamne și dă-i pace.
Cine iubește și lasă
Fă-l doamne de mir în casă,
Cine iubește și ține
Rabdă-l doamne și dă-i bine;
Cine dragostea o învață
Nu-i mai om prost în viață,
Că și eu am învățat
Și de copil am purtat,

Și'o mai port și mai nainte
Dacă o fi mândra cuminte;
Și de nu-i cuminte ea
Port dragostea cu alta,
Că m'am învățat cu ea
Din copilăria mea,
Și nu o mai pot uită
Poate fi până-i lumea.

Multă lume îmi spune așa
Dar nu trebuie să îmi spună
Că o văd singur că nu-i bună,
Că-i rea boală frigura
Dar îi mai rea dragostea,
De friguri zaci în pat
De dragoste umbli turbat.
Unde dragostea se pune
Nu mai face traiuri bune,
Și-unde dragostea se lasă
Nu mai face trai în casă,
Făr' numai amărăciune
Și vorbe rele prin lume.

De când îmi iubesc vecina,
Nu-mi țignește sara cina,
Nici peste noapte odihna,
Că dragostea din vecini,
E ca și gardul de spini
Ăla nim' nu-l călărește
Nici nu se mai prăpădește.

Codrile cu riuri bune
Vara trece toamna vine.
Codrile cu frunze verzi
Ce țoi spune tu nu crezi
Dar' mai bine voi tăcea

Din România.

Ministerul de interne a comunicat următorilor 10 Greci din Giurgiu decrete de expulzare:

Dimitrie Apostolu, comerciant de cereale, George D. Mihaletos, cârciumar, Dumitru Bilinis, nepotul precedentului, G. P. Mihaletos Constantin și Vasile Nicolaidis, comercianți de cereale, Spiru Traagheratule, magaziner la Banca agricolă, Dumitru Turlukis, cofetar, Alexandru Becator, contabil la la moara Constandatos, și Dumitru Steriadis, ingrijitor de moșie.

Scandalul dela »Adevărul«.

Luni la orele 2 p. m. a avut loc un mare scandal la palatul ziarului »Adevărul«. Ce se întâmplase? Dl Francisc Pokorny cunoscut prin campania pe care o duce contra »Adevărului« a venit ieri ziua la ora 2 la redacția acestui ziar, împreună cu vre-o 20 indivizi înarmați cu revolvere, ciomege și alte unelte de supraveghere și negăsind decât pe portar și pe dl Negreanu, administratorul ziarului, au ocupat întreg localul nepermițând nimănui să intre acolo. În acest timp dnul Negreanu reușește să se strecoare afară și se duce de anunță poliția de cele întâmplate.

Nu trecu mult după aceasta și veni dl Moruzzi, prefectul poliției cu o companie de sergenți de oraș pe care îi postă în fața redacției, iar dsa în fruntea a câtorva sergenți pătrunse înăuntru, arestă pe câțiva indivizi, le confiscă armele și ciomegele și invită pe dl Pokorny să părăsească imediat localul.

La protestările și vociferările acestuia, dnul Moruzzi îi spune că dsa nu-l cunoaște pe el, și dacă are vre-un drept asupra ziarului să-l reclame prin justiție.

Din întâmplare fiind ieri martor la o convorbire a dlui Pokorny cu un prieten al dsale asupra celor întâmplate am auzit următoarele vorbe din partea dlui Pokorny:

Eu încă și azi sunt directorul financiar al »Adevărului«. Cum a putut dl Mille să mă dea pe mine afară din slujba de director, așa și eu am voit să-l dau pe el. Nu înțeleg de ce s'a amestecat dl Moruzzi. Eu am depus o plângere la parchet. Și fi sigur a continuat dl Pokorny cu asta mi-e ultima oară când am să încerc să-mi reiau dreptul meu. Cu acestea s'a terminat convorbirea.

C'asa m'o fost ursita.
Frunză verde trei căpșuni,
Dragostea s'o 'nceput Luni.
Frunză verde chit de flori,
S'o sfârșit Mercuri 'n zori,
S'o sfârșit în zi de post
Să ști mândră că nu-i rost.

Culese de Ilie Hui (Siria).

Frunză verde de nuia
Trimes-o mândruța mea
Pe un pui de turturea
Să mă duc până la ea
Ca să-mi strice inima
De ce nu mă duc la ea,
Și să-i sărut gurița.
Dar eu când văzui cartea,
C'a trimes-o mândruța
Ochii încep a lăcrăma,
Și inima a suspina,
După mândra săraca.
Mă pusei eu atuncia
Și făcui o cărticea
Ca să trimet la mândra
Că m'ași duce bucuros
Numai nu mă pot pe jos
Că eu mândră sunt morbos
Și nici nu sunt sănătos
C'am fost tânăr și frumos
Și m-a pus dorul tău jos.

A trimes mândruța dorul
Să-mi frângă mie piciorul
Dacă piciorul mi-a frânt
Eu mă țipai la pământ

Bătăi sângeroase.

Fiume, 6 Sept. Încăierările simple de alaltăieri dintre croații socoliști sosiți aici și dintre fiumanii italieni au degenerat eri în bătăi sângeroase, cu urmări regretabile, iar agitația și tulburările țin și azi.

Socoliștii, se știe, au agitat, în timpul din urmă, mai mult ca ori și când pentruca Fiume să fie incorporată Croației și cu Dalmația împreună să formeze regatul croat. Venind aici, din Croația, în număr mare să agite această idee, — Italianii autonomiști din Fiume i-au primit cu pietri și în încăierarea ce s'a produs, sunt numeroși răniți, peste 60, și dintr'o parte și alta. Italianii au atacat și pe Croații din oraș, negustorilor spărgându-le prăvăliile și casele chiar, cecece a provocat apoi dușmănia întetită a Croaților din Susak și alte localități din apropiere. Ei au și năvălit eri asupra viliei primarului Vio (în apropierea orașului) stricând totul în villă și înfricând de moarte soția și copii. De asemeni au spart eri prăvăliile italiene, au dat năvală asupra fabricii de zahăr unde au stricat mașinile. Sosind Italianii în apărare, s'a produs o luptă crâncenă, s'au tras focuri de revolvere. De nu veneau soldații să-i împrăștie și pe unii și pe alții, era multă moarte de om.

În încăierarea de azi-noapte 4 lucrători au fost loviți de glonț. Unul dintre ei trage de moarte. Ungurii și Italianii din Susak s'au refugiat aici.

Socoliștii în vremea din urmă țin cu Ungurii și de aceea aici e mare furia Italianilor și împotriva Ungurilor.

Greva dela Petrojeni.

Petrojeni, 6 Sept. În urma sălbăticeii cu care au fost tratați, lucrătorii mineri de aici și acum sunt foarte iritați. E mare jalea după cei periti și cari zac și acum prin spitale, împușcați fiind de jandarmi. Eri de altfel 500 de inși au început să lucreze, dar păziți de soldați.

Când eu la pământ picai
Mă mână domni cei mari
Și mă duseră în spital.

Frunză verde de pânari
Dacă m'am dus în spital
Vine doctorul la mine
Și mă întreabă cei cu tine,
Eu spusei adevărat
Iată ce s'a întâmplat,
C-a trimes mândruța dorul
Să-mi rupă mie piciorul,
Zice doctorul așa
Apoi nu te supăra
Că eu te voi vindecă,
Și la ea te voi mâna
Amândoi vă ve-ți împacă,
Vă ve-ți duce la popa
Și frumos vă veți cununa,
Și ea n-a mai face așa
Că atunci o fi a ta
A ta o fi până-i lumea.

Floricea floricea
Fi voioasă mândra mea,
Că vine mândră toamna
Și se plinește vremea mea,
Și țipă pomii frunza
Eu să țip mândră pușca
Și să merg la dumneta,
Fă afirul mândră tot
Și la tine să mă întorc,
Fă mândră atâta bine
Și așteaptă după mine,
Că mai am eu niște zile
Până ce mă duc la tine,

Tratatavele de a ajunge la înțelegere între patronat și lucrători s'au întrerupt.

Un necunoscut a împărțit lucrătorilor 4000 kilograme pâine și 400 kilograme slănină.

Fibirăul Ianza urmează cu cercetarea. 130 lucrători sunt chemați la ascultare, învinuți fiind că ei ar fi pus la cale greva, agitând pe tovarășii lor.

Ultime știri.

Berlin, 6 Sept. În toată Germania face mare senzație măsura ce a luat Impăratul întru potolirea scandalului zis colonial. O mulțime de înalți slujbași din guvernul colonial au fost adecă învinuați de furturi și imoralități. Prințul Honhenlohe, guvernatorul, și-a apărât cât a putut subalternii, dar văzând că lupta din presă tot nu încetează, și-a dat demisia. Impăratul, spre marea surprindere a tuturor, a primit demisia și a numit în locul lui pe B. Dernburg, director de bancă, bărbat tânăr încă, dar cunoscut ca mare capacitate financiară, onest, sever în moravuri și la muncă, dar care de altfel nu face parte din nobilime, ci e fiu din popor.

Negocierile pentru încheierea tranșacțiunii între Austria și Ungaria. Budapesta, 7 Sept. Primul-ministru Wekerle a plecat la Viena, unde va negocia cu guvernul austriac pentru încheierea tranșacțiunii între cele două state.

D'ale Rușilor. Varșovia, 7 Sept. În noaptea trecută 6 soldați cari erau de pază, au împușcat pe directorul temniței din cetate, au spart ușile temnițelor și au lăsat afară pe 56 membrii ai comitetului revoluționar, cari au și fugit apoi de aici, împreună cu soldații resvrățiți.

Asupra lui Stapin, guvernator la Nicolaiev, un necunoscut a tras cu revolverul și l'a rănit grav.

Te rog mândră mă așteaptă,
Că aștepti un voinicel
Albineți și frumușel
De care ți drag de el,
Și că te-ai iubit cu el
Până a fost tânerele,
Până eu n'am ruculit,
Știi mândră cum mai iubit,
Cătră mine așa-i vorbit,
Când mândră am ruculit,
Cătră mine te-ai jurat
Când eu mândro am plecat,
Că pe tine să te bată
Tu pe mine ma'aștepti fată
Și m'aștepti nemăritată,
Acum poți să fii voioasă,
Că acuși mă duc acasă.
Dacă mândră eu mă duc
Acasă la noi te duc,
Și dacă mă duc la tine
Eu te iau te duc la mine
Că mie mi drag de tine,
Și ție ți drag de mine,
De tu aștepti după mine
Va fi mândră foarte bine,
Mândra mea de al tău drag
Eu nu știu ce să mă fac
Și ce să-ți dau mai cu drag
Ca ție mândră să-ți plac
Dar să știi mândruța mea
Că eu mândră fac așa
Că ți-oi găti cununa
Cununa de aceea dragă
Făcută din pană albă,
Și frumos ne-om cununa
Tu în veci vei fi a mea.

Darea de samă a deputatului

VASILIE GOLDIȘ,

rostită înaintea alegătorilor în comuna Soborșin la 20 August (2 Septembrie) a. c.

Mulțămită alegătorilor.

Iubiți frați!

Înainte de asta cu 4 luni de zile, tot aci în acest opid, tot aci la locul acesta am început mai întâi a vesti alegătorilor din cercul Radna învățăturile partidului național român, îndemnându-i să se alătore la acest partid, să ducă la izbândă frunza verde, semnul nădejdilor noastre.

Cuvântul meu a intrat în inimile românești, a aflat ascultare și iată azi ca deputatul național al cercului Radna tot aci în opidul Soborșin, tot aci la locul acesta am venit mai întâi să dau samă alegătorilor mei despre cele petrecute în casa țării în cele 4 luni din urmă, despre situațiunea politică a țării noastre, despre activitatea partidului nostru național în dieta țării.

Cel dintâi cuvânt însă, pe care simțesc, că sunt dator a-l spune acum, când pentru prim dată am venit ca deputat aci în fața DVoastră, este cuvântul mulțumitei. Cuvântul mulțumitei, nu pentru că m'ați ales pe mine, ci pentru că ați înțeles cuvântul adevărului și aprinzând în inimile DV. sfântul foc al iubirii de neam a-ți dus la glorioasă învingere mândrul și scumpul nostru steag național.

Ați dovedit prin aceasta, iubiților frați, că nu mai voiți să fiți unealtă de batjocură la străini, nici nu vă mai puneți soarta în mâinile contrariilor, ci v'ați făcut conștii de drepturile D-Voastră, conștii de nedreptățile, ce le suferiți și v'ați hotărât, ca d'aci încolo să căutați mântuirea numai prin puterile proprii trimițând în casa țării, unde se făurește soarta popoarelor, numai bărbați, cari au curată dragoste pentru poporul românesc.

Prin purtarea bărbătească a DVoastră v'ați câștigat nume de cinste și de laudă înaintea tuturor Românilor din țară, înaintea întreg neamului nostru. Și am auzit cu urechile mele Români din alte părți oftând: Doamne, de ce nu putem fi și noi Români, cum sunt Români din cercul Radna!

Spunându-vă deci încă odată mulțumită pentru purtarea românească, ce a-ți dovedit la ultimele alegeri, acum trec înainte și am să vă desfășur starea lucrurilor din casa țării.

Cum stau lucrurile în casa țării?

În dietă sunt de tot 413 deputați. Deputații aceștia se țin de mai multe partide.

La alegerile din urmă au ajuns la majoritate în dietă *partidul lui Kossuth* sau, cum se mai numește, partidul 48. De partidul acesta se țin 253 de deputați, așadar majoritatea absolută a deputaților. Partidul acesta zice, că este urmașul ideilor lui *Kossuth Lajos* și are de scop, să rupă țara noastră de către Austria și să dea poporului drepturi mai mari, de cum are până acum. Cel puțin așa ziceau oamenii aceștia, când nu ajunseseră încă stăpâni peste țară. Așa ziceau ei și acum la ultimele alegeri.

Aceștia sunt însă numai vorbe. Căci partidul 48 de astăzi nu este altceva, decât rămășițele nemeșilor de pe vremurile iobăgiei. Ținta lor adevărată este, ca să țină țara și mai departe sub stăpânirea unei singure clase, iar poporul să rămână fără drepturi.

Al doilea partid mai mare în casa țării este

acela, care pe sine se numește *partidul constituțional*. În adevăr însă el este partidul grofului *Andrássy Gyula*. Că ce voește partidul acesta, nimeni nu o știe, căci nici odată până acum partidul acesta nu și-a dat programul pe față. În partidul acesta se află cei mai mulți grofi și baroni. Astfel cu drept cuvânt se poate zice, că partidul constituțional este *partidul boierilor*. Că ce poate să voiască un așa partid, aceea nu trebuie eu să vi-o spun, căci DVoastră prea bine știți, ce bine doresc oamenii aceștia poporului. Partidul constituțional are 73 de deputați.

Mai este în dietă un al treilea partid, care pe sine se numește *partidul poporal*. Numai cu numele este partidul acesta partid poporal, căci de fapt dorințele lui sunt atât de departe de dorințele poporului, ca cerul de pământ. De tot sunt 33 de deputați în partidul acesta. La început ei ziceau, că voiesc să strice legile despre căsătoria civilă și despre matriculele de stat și să facă să fie ca mai înainte, ca adevărat să fie de ajuns căsătoria bisericească și să nu trebuiască a încheia căsătorie și înaintea matriculanților de stat.

Nouă ne-a părut bine, când am auzit pe oamenii aceștia vestind asemenea lucruri, pe cari și noi le dorim. Dar și în partidul acesta ne-am înșelat, căci în dietă oamenii lui nu au cerut niciodată ceea ce vestiau poporului.

Acum partidul lui *Kossuth*, partidul constituțional și partidul poporal și-au dat mâna și toți împreună s'au unit zicându-și *coalitie*. Aceștia trei partide unite, *coalitia*, cum se zice, a pus mâna pe guvernul țării și astăzi deci țara este stăpânită de acelea trei partide.

Ajunse în scaunele stăpânirii, la oalele cu carne, cele trei partide au uitat, ce au promis poporului la alegeri și nu mai este acum vorbă nici de vama deosebită pentru Ungaria, nici de ștergerea căsătoriei civile, nici de drepturi pentru popor.

Deputații din *coalitie* sunt cei mai mulți grofi, baroni, nemeși, tot rămășițe d'ale boierilor de odinioară, cărora părinții și strămoșii noștri le-au făcut robota amară.

Ei vreau să susțină starea lucrurilor așa, cum este astăzi. Să susțină domnia celor tari și bogați asupra celor săraci și slabi. Să susțină domnia unui singur neam asupra celorlalte neamuri. Să susțină privilegiile evului-mediu în formă schimbată. Pentru aceea *coalitiei* nu-i trebuie adevăratul și curatul vot pentru toți, nu-i trebuie ștergerea virilismului, nu-i trebuie dreptul de întrunire și asociare, nu-i trebuie libertatea cuvântului, nici libertatea presei, nu-i trebuie darea progresivă, nu-i trebuie cultivarea poporului în limba sa proprie.

Iată, fraților, cine sunt astăzi stăpâni în dieta țării, cine sunt astăzi guvernânții statului nostru.

Afară de aceștia trei partide, cari țin astăzi frânele guvernului în mâinile lor, se mai află în casa țării și un *al patrulea partid*, partidul nostru, al *naționalităților*. Acum vr'o trei ani partidul acesta avea în dietă un singur deputat, pe dr. Aurel Vlad. Mai apoi partidul naționalităților a ajuns să aibă 10 deputați, iar acum la alegerile din urmă au fost aleși cu ajutorul lui Dumnezeu 25 deputați naționaliști: 14 Români, 7 Slovaci și 4 Sârbi. Președintele acestui partid este dr. Teodor Mihali.

D-Voastră prea bine cunoașteți dorințele partidului național, căci acele dorințe sunt dorințele

D-voastră. Veți înțelege deci și aceea, că noi nu am putut să dăm mâna cu partidele din *coalitie*, ci a trebuit să fim în contra lor, căci dorințele lor sunt departe de dorințele noastre, ca cerul de pământ.

Noi vrem dreptate pentru toți, egalitate adevărată, libertatea poporului, împărțirea sarcinilor în măsură cu puterile omului, politică economică, care să facă posibilă întărirea materială a poporului întreg, o politică culturală, care să ridice pe toți cetățenii la cultura cea adevărată, ceea ce numai așa se poate, dacă fiecare cetățean va fi instruit în limba mamei sale.

Cu un cuvânt *coalitia* voește, ca popoarele să fie pentru stat, iară noi voim ca statul să fie pentru popoarele sale.

Mesagiul de tron și adresa noastră.

Dieta a fost deschisă prin însuși M. Sa Împăratul și Regele nostru în 22 Mai. Vorbirea aceasta a M. Sale, sau mesagiul de tron, cum se zice, n'a atins durerile cele multe, de cari sufer popoarele țării și astfel nici nu a putut să ne mulțumească pe noi, partidul național, pe care Dvoastră l-ați trimis în Dietă, ca să vă lecuiască durerile și năcazurile Dvoastră.

Ca răspuns la vorbirea, cu care M. Sa a deschis Dieta, noi, deputații naționaliști, i-am trimis M. Sale o scrisoare, adresă către tron, cum se zice, și în adresa aceasta, pe care a dat-o dietei deputatul dr. Mihail Polyt, i-am spus M. Sale, că dieta de acum nu este expresiunea adevărată a voinții poporului, căci legea electorală e nedreaptă, iară la alegeri s'au făcut cele mai mari abuzuri. Ne-am plâns, că cetățenii, cari nu au votat cu guvernul, sunt supuși și acum la cele mai mari prigoniri. Am spus, că numai atunci va fi bine în țară, dacă toate neamurile deopotrivă vor fi îndreptățite și nu se va îngădui, ca un singur popor să fie preferit față de celelalte popoare. Ne-am exprimat durerea noastră, că M. Sa nici acum nu s'a îndurat a da poruncă guvernului, ca să asculte plângerile neamurilor nemaghiare din țară și resolvând cu omenie chestia naționalităților să mulțumească pe cetățenii nemaghiari ai patriei. Am cerut votul univerval fără nici o restricțiune, dreptul de întrunire și asociare, darea progresivă, minimul de existență, reducerea serviciului militar dela 3 la 2 ani, resolvarea chestiei muncitorilor, și alte lucruri, cari sunt spre binele oamenilor săraci.

Scrisoarea aceasta a noastră de bună samă a ajuns înaintea M. Sale și noi nădăduim, că totuși în cele din urmă M. Sa se va îndură a-și întoarce cu bunătate față către noi, către poporul românesc, care pururea a fost credincios tronului și patriei.

Lupta în dietă.

Am început, fraților, după aceea lupta în dietă. E grea peste măsură lupta aceasta, că ei sunt mulți, iar noi suntem puțini. Și văzând, că noi cerem dreptate pentru popor și drepturi deopotrivă tuturor, ne-au primit acolo în casa țării cu ură dușmană. Ziceau, că nici n'am avea loc acolo între ei. Ba ce e mai mult nici n'au voit să ne primească la sfat în comisiunile dietei, ci ne-au silit, ca toate plângerile noastre să le spunem acolo în ședințele generale ale dietei și atunci

HACKENDRE

architect cu diplomă
și măestru zidar.

Cancelarie specială: Arad, strada Kápolna nr. 4.

tot ei strigau, că facem obstrucție, că împedecăm mersul lucrurilor.

Când am cerut drepturi pentru voi, fraților, ei ca niște turbați ne-au strigat în față »streang vă dăm vouă«. Când am cerut școală românească pentru poporul românesc, ne-au strigat ca selbatici: »afară cu voi«.

Nu am voit însă frica să o cunoaștem, ci hoțărâți am fost să ne expunem chiar și viața pentru iubitul nostru popor și cu toată împotrivirea lor le-am arătat durerile popoului, care susține țara și toate domniile, le-am spus verde în față păcatele lor, cari strigă la ceriuri răzbunare.

Din 25 deputați naționaliști 22 au ținut peste 50 de vorbiri, în cari au cerut vindecarea ranelor, din cari sângerează poporul.

Și să nu credeți, fraților, că fiind numărul nostru așa de mic, nu putem avea nici o nădejde de izbândă. Dacă noi suntem puțini și slabi, e tare dreptatea și adevărul, pe care noi îl reprezentăm și nu este zid atât de puternic, pe care să nu îl poată dărâma dreptatea și adevărul. Puțini au fost și apostolii Domnului, dar adevăr grăind gura lor, iată au cucerit lumea.

Rezultate.

Avem, fraților, chiar mângâierea a Vă vesti, că adevărul grăirilor noastre a început să străbată prin ceața minciunilor, în cari era învăluit până acum guvernul țării. Mai mulți ministri au trebuit să recunoască și au recunoscut cel puțin unele dintre justele noastre plângeri și ne-au făcut făgădueli și declarațiuni, cum n'am auzit de zeci de ani.

Astfel ministrul premier (președintele ministrilor) *Alexandru Wekerle* în ședința dietei din 2 Iunie a spus următoarele: »Nu sunt în stare să fac ceace cere legea de naționalități cu privire la forurile mijlocie, ca adevărat răspunsul la fiecare scrisoare să se deie în limba, în care s'a dat scrisoarea, dar' în cadrele administrațiunii comunale vouă căută, ca să se împlinescă ceace cere în această privință legea de naționalități. Bucuros mă învoiesc apoi, ca la slujbele statului să dau loc și bărbaților de naționalitate nemaghiară, dacă se vor arăta harnici, ca să poarte acelea slujbe«.

Ministrul școalelor *Apponyi* în ședința din 11 Iulie referitor la faimoasele ordonanțe ale fostului ministru *Lukács* a zis: »Voiu da ordin organelor mele, ca acelea ordonanțe să le considere ca neexistente«.

Când apoi ne-am plâns, că judecătorii nu cunosc limba popoului, ministrul justiției *Polónyi Géza* a făcut următoarea declarațiune: »In temeiul dreptului individual și în înțelesul legii de naționalități eu țin, că fiecare cetățean are dreptul să pretindă, ca înaintea judecătorilor să fie înțeles în limba proprie. Căci eu prea bine știu, ce va să zică aceea, când ne folosim de tâlmăcitori, cari de regulă nu cunosc deplin limba. Eată deci eu declar, că voiu nizui, ca între Români să numesc judecători români. Peste tot la numirile de judecători eu mai întâiu aceea voiu căută, că oare recurenții știu ori ba limba popoului«. (Ședința 31 din 18 Iulie).

Am arătat ministrilor și dietei nedreptățile, ce le suferă mai ales poporul, care locuiește pe lângă pădurile cameriale, prin aceea, că pășunatul din acestea păduri nu se dă comunelor, ori dacă se dă, prețul este așa de mare, încât bieții oameni încep să-și prăpădiască vitele, căci n'au unde le paște. Prin pădurile erariale iarba bogată se uscă necosită, nepăscută, iar' la marginea pădurilor vitele săracilor pier de foame. Și pământurile statului se întind chilometri dealungul satelor, dar' lucrătorii pământului trebuie să plece în America, căci nu au pământ, pe care să-l lucre.

Insuși ministrul de agricultură *Darányi Ignác* a trebuit să recunoască adevărul spuselor noastre și în ședința din 21 Iulie a declarat următoarele: »In privința pășunatului în pădurile erariale eu voiu să fiu cu cea mai mare bunăvoință față de comune. Oricare comună se va adresa către

mine pentru pășunat, eu voiu face tot ce se va putea pentru binele oamenilor. Mă ocup și de cestiunea parcelărilor astfel, ca și cel mai sărac om să poată căpăta puțin pământ«.

Adevărat, fraților, că astea sunt numai făgăduieli d'ale domnilor, pe cari nu trebuie să punem prea mare temei, dar' noi vom fi cu băgare de samă și de câteori va cere trebuința, le vom aduce domnilor ministri aminte promisiunile lor și-i vom sili să se țină de vorbă.

Pot să vă vestesc, fraților, că una dintre propunerile noastre a primit-o chiar dieta întreagă, anume propunerea președintelui nostru Dr. Teodor Mihályi, ca băncile să fie de aci încolo oprite a lua dela oameni după împruturi camete mai mari, decât 8 la sută.

Nu sunt mari lucrurile acestea, pe cari vi-le-am înșirat aci. Ele dovedesc însă, că ori cât de puțini suntem, totuși prin luptă voinică, prin bărbăție și înțelepciune și cei puțini pot să stoarcă dela stăpânitori binefaceri pentru popor. E foarte scurt încă timpul, cât am putut lucra. Avem însă nădejde, că urmând înainte cu lupta noastră în casa țării și mai ales, dacă la alegerile viitoare poporul românesc deșteptându-se pretutindenea va trimite în casa țării nu 14, ci cel puțin 30—40 de deputați naționali, vom putea cu ajutorul lui Dumnezeu să ușurăm soarta amară a popoului nostru și să-i câștigăm drepturile ce i-se cuvin.

Propunerile noastre.

Până atunci numai cu greu putem nădăjdui o soartă mai bună. Căci majoritatea deputaților de azi nici să audă nu vreau de bunătăți pentru popor și toate propunerile noastre, cari le-am făcut pentru ușurarea popoului, majoritatea deputaților le-au respins, nu le-au trebuit.

Din partea deputaților naționaliști s'au făcut dietei în cele 4 luni din urmă următoarele propuneri:

1. Parlamentul să exmită o comisiune pentru studierea și rezolvarea chestiunii naționalităților.
2. Să se deie medic, leacuri și spital gratuit la săraci.
3. In zilele de Dumineci și sărbători birturile să fie închise și beuturi alcoolice să nu se poată vinde în cantitate mai mică de un hectolitru.
4. Din moșiile statului să se vândă la țărani părțile de 5—50 iughere pe lângă prețuri echitabile și cu amortizare pe timp mai îndelungat.
5. Poporul din comunele învecinate cu moșiile și cu pădurile statului să capete dela stat pășune direct în arendă cu eschiderea mijlocitorilor.
6. Să se deie praf de pușcă și puști de vânat împrumut pe lângă un preț mic tuturor a celor mici proprietari, ale căror moșii nu cad mai departe de un kilometru de moșiile, pe cari se prăsesc fiară sălbatică, ca astfel omul să-și poată apăra roada pământului în contra pagubelor, ce le fac fiarale.
7. Dările restante în urma ex-lexului să fie plătite în decurs de 3 ani, tot la jumătate de an o rată.
8. Serviciul militar să fie redus dela 3 la 2 ani.
9. Să se sisteze plata vicepreședinților dietei, care face 24 mii coroane pe an.
10. Să se introducă darea progresivă.
11. Să se scutească de dare cazanele mici pentru fiert rachiu la acei oameni, cari trăiesc numai din rodul pruniștelor.

Toate propunerile acestea, fraților, noi le-am luat din suferințele Dvoastră. Majoritatea deputaților însă nu vreau să cunoască acestea suferințe și astfel au respins toate propunerile noastre, prin cari am dorit a vă ușura. Nu au deputații aceștia durere pentru popor, căci nu au ieșit din sânul popoului, ci au ieșit din sânul celor tari și mari și nu au alt gând, decât să scutească drepturile lor și privilegiile lor de veacuri, să trăiască ușor din rodul muncii grele a celor săraci și nedreptățiți.

In loc să vă răzice, Ingreunează.

Guvernului de acuma, fraților, nici prin gând nu-i trece să mai ușureze greutățile, ce apasă asupra milioanele de cetățeni. Ci dimpotrivă a spus în casa țării ministrul de finanțe, *Alexandru Wekerle*, că sunt prea puține venitele statului, că trebuiesc sporite venitele acestea, dar în loc să primească darea progresivă, cum am propus noi, a zis, că va scumpi petrolul și va pune dări nouă pe popor.

Cheltuelile statului în anul acesta au fost *una mie două sute nouăzeci și nouă milioane de coroane*. Cu 62 milioane mai mult, decât în anul trecut. Din acestea 62 milioane 21 milioane s'au pus pentru urcarea plăților la diregătorii statului și la cei dela comitat, 2 milioane 100 mii de coroane s'au pus pentru înmulțirea gendarmilor, peste un milion se va cheltui ca să se înființeze 10 oficii nouă de dare.

Se vede deci, că guvernul de acum nu-și bate capul cu aceea, cum să scoată poporul din sărăcia grozavă, în care a ajuns, ci cel dintăiu lucru ce l-a făcut a fost să mărească plățile la diregători, să înmulțească gendarmii și finanții. Cu gendarmi și cu finanți vreau să ne feri-cească.

Tot acest guvern al coaliției a făgăduit, că va da bisericilor protestante 3 milioane de coroane ajutor în fiecare an, ca acelea biserici să-și poată plăti preoții și învățătorii cu banii statului, dar de bisericile noastre și de școalele noastre nici să știe nu vreau.

Mântuirea numai prin noi înșine.

Puteți vedeți din toate acestea, fraților, că dela guvernul de acuma și dela dieta de acuma nu putem să așteptăm nici un bine. Dieta de acuma este dieta marilor proprietari, cari nici-odată nu se vor învoi să ușureze soarta țăranilor și a muncitorilor.

Mântuirea noastră numai dela noi înșine o putem aștepta. Dacă vom ști pretinde votul obștesc fără nici o restricțiune cu atăta putere, ca nimeni să nu cuteze a ni-l răpi ori a-l mistifică, și dacă la alegerile, cari se vor face în temeiul unei legi electorale cinstite, vom fi destoinici să alegem în toate cercurile noastre bărbați cu adevărată iubire pentru popor, bărbați de ai partidului național, atunci putem nădăjdui că va răsări și pentru noi în țara aceasta un viitor mai frumos, o soartă mai ușoară, decât ceea-ce ne apasă acum cu atât amar.

Pentru aceea trebuie să fie la locul său fiecare Român de omenie. Să ținem sus falfăind steagul partidului nostru național, care singur ne poate mântui.

Noi suntem vina, dacă și până acum ni-amers atât de rău. Căci și acum mulți dorm somnul neștiinței și mulți se tăvălesc în mocirla rușinei.

Iată că numai acum vre-o 4—5 săptămâni am fost la alegerea de deputat în cercul Lipovei, vecin cu cercul nostru. Sunt vre-o 900 alegători Români acolo și candidatul nostru era dr. Alex. Marta, fiul popoului românesc, fiu de țaran român, care toată viața lui a arătat cea mai curată dragoste pentru poporul nostru. Dar poporul la alegere nu l-a cunoscut. Abia vre-o 400 de Români au ridicat steagul național, ci mai mulți de 400 Români fără rușine s'au dus să voteze cu străinul *Dániel baronul*. Baron și ginerele fabricantului de spirt *Neuman* din Arad. Iată cu cine au ținut România din cercul Lipovei.

Așa, fraților, niciodată nu va fi pentru noi mântuire, ba chiar este cu cale să fim slugi altora, dacă noi înșine vindem sângele nostru și pentru beutură și banii lui *Juda* de bună voie ne plecăm capul în jug.

Dacă noi înșine nu voim a ne mântui, cum să așteptăm dela alții mântuire?

Pentru aceea Vă rog ferbinte, nu Vă lăsați

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoliu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mânate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOTUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

ademeniți, ci mai vărtos fieștecarele să se facă apostolul cauzei românești și umblând dela unii la alții să-i deștepte din somn pe cei adormiți.

Și până vom ajunge, ca prin legiuirea țării să îndreptăm relele, de care suferim, să nu ne băgăm noi în răutăți și mai mari prin patimi și fărădelegi.

Iubiți, fraților, biserica strămoșilor noștri, căci ea ne-a fost mântuirea în vremile vechi, pline de furtuni pentru neamul nostru cel oropsit, ea este nădejdea noastră și pentru viitor. Iubiți-Vă unii pe alții, nu vă certați, căci cearta dărîmă și cetățile cele mai tari. Fiți cruțători și fugiți de viața desfrănată, ci banul adunat cu munca cea grea să nu-l cheltuiți pe nimicuri.

Feriți-Vă de beutură și fugiți de birturi, căci în fiecare birt șade ascuns diavolul, care mai ales acolo aruncă mreaja asupra aleșilor săi.

Imbrățișați, fraților, școala și învățătura. Când fiecare Român va ști carte, atunci a sosit ceasul mântuirii noastre. Cum vreți să aflați calea cea bună, când ochii vostri sufletești sunt în întunec? Unde școala este pustie, acolo își face lăcaș sărăcia și nefericirea.

Vă mulțumesc, fraților, pentru că m'ați ascultat cu bunăvoință. Vă poftesc tuturor voie bună, noroc și sănătate.

NOUTĂȚI.

ARAD, 7 Septembrie 1906.

— **Știre personală.** Dl. Ioan Russu-Șirianu, directorul ziarului nostru, s'a reîntors din concediu.

— P. S. Sa Ioan I. Pap, episcopul Aradului s'a reîntors acasă dela Sibiu.

— **Agentei de emigrări în Bihor.** Ni se scrie: În 4 Sept. a. c. în călătoria mea către Arad suându-mă pe tren am convenit la Ciuciu cu vre-o 25 români țărani cari plângând îmi ziseră că merg spre America.

Intrebându-i de unde sunt? mi-au răspuns că sunt din fostul cottul Zarand și cottul Huneadorei și se știu dle că de vro 4—5 săptămâni au plecat dela noi peste 200 oameni la America și după noi în aceste zile mai pleacă atâția.

În fine m-am convins că un agent, șarlatan face cu ei specule când le zice: că e mai bine pe la Fiume, decât pe la Hamburg.

Altul îmi zice: că agentul și-a făcut o avere de 24.000 cor. de un an cu această păcătoasă apucătură.

Când le schimbă banii, de asemenea ia % dela ei, acum fieștecare îi dă câte 40—50 cor. dar ce mai iau proprietarii corăbiilor? Păziți-vă frați români și nu vă părăsiți vetrele străbune căci cum a zis poetul »fie pânea cât de rea tot mai bine în țara mea.

Am înțeles că fără pașaporturi îi duce, și încă cine poate ști ce urmări vor avea sermanii pe acolo fără nici un document din țara lor.

Feriți-vă de șarlatani și rămâneți la caminul părintesc.

— **Turneul lui Z. Bârsan.** Ni-s'anonță din Blaj, că artiștii noștri dl. Zaharie Bârsan și dșoara Olimpia Brașoveanu au dat Sâmbătă seara o reprezentație teatrală cu mare succes. A luat parte lume multă, care a rămas încântată de prestațiile artiștilor.

Duminecă artiștii vor da o reprezentație în Hațeg. Precum ni-se scrie din Hațeg, Românii de acolo și jur fac mari pregătiri pentru reușita reprezentației.

— **Alegere.** Duminecă în 13 August a. c. a fost ales ca învățător definitiv la școala conf. gr.-or. din Bundorf dl. G. Sterea. Felicitări!

— **Regretabil.** Cetim în »Neamul Românesc»: E nesfârșit de regretabil procesul de calomnie ce

se judecă la Timișoara între avocatul român dr. Aurel Cosma și protopopul român al Timișorii, dr. Puticiu.

— **Inaintare.** Dl. dr. Eugen Curta, a fost înaintat cu 1 Sept. a. c. la rangul de medic superior (Oberarzt) și comandat ca doctor la Arsenalul reg. imperial din Viena.

Sincere felicitări!

† **Iuliu Dan,** fost protopop gr.-or. al Făgărașului, — scrie «Gazeta Tr.» — a reposat Marți noapte în Brașov.

— **Caz de moarte.** Ni se scrie: Unul dintre cei mai bravi meseriași români a încetat din din viață în ziua stei Măriei mare: *Ilariu Bontilovici* butnar și stampilar comitatens în Deva.

Reposatul după moartea părinților săi, ca june și măestru, prin diligența și purtarea sa modestă, și-a câștigat stima tuturor concetățenilor din Deva.

Ca român bun a luat parte la toate mișcările naționale, iar ca creștin evlavios, pentru interesele stei biserici din Deva, era unul dintre cei mai agili. Acum în etate de 42 de ani, după o căsătorie abea de 4 ani, scurtă dar fericită în 15-lea August și după un morb îndelungat de 1½ a încetat din viață.

Il deplânge sotia Septimia Bontilovici născută Olăresc, apoi Augustin Bontilovici director-școlar în Uzdin. Izabela Bontilovici medicinistă pe cursul al IV-lea, Olga Bontilovici pract. de apotecă pe cursul al III, vād. Măria născ. Olăresc Nopcia preoteasă ca soacră, Ioan Bocanici preot gr. cat. în Pui și soția, Aureliu Silviu Simoneti preot gr. cat. în Vălioara și soția Iulia, Mărioara și Ana, ca cumnați și cumnați și cumnate, Leontie Ungur preot în Ilasd, Ioan Nitu preot în Hătăgel și soția Rozalia.

Fie-i țărâna ușoară!

— **Moartea unui scriitor dramatic italian.** O telegramă a Agenției Române vestește că scriitorul dramatic italian Giacoza a murit.

De vre-o câți-va ani Giacoza a fost făcut cunoscut publicului nostru de dl. Petru Sturdza, fost artist al Teatrului Național, care a tradus mai multe din piesele sale, de un puternic realism. Dintre ele, cel mai mare succes l'a avut: *Ca frunzele.*

— **Aviz pentru anul viitor dela școlile comerciale din Brașov.** Anul școlar 1906/1907 se va începe la 1-a Septembrie v. 1906. Inscriserile se fac de direcțiune în zilele de 1 și 2 și 3 Septembrie v. Examenele supletorii și de emendare se vor ține în 1 și 2 Septembrie v. Cei ce vor întârzia atât dela acest examen, cât și dela înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii. Examenele de privaiști se vor ține în 7 Septembrie v. Aceștia au însă a se însinua în persoană la direcțiune cel mult până în 1-a Septembrie v. Privaiștii au a plăti la direcțiune taxele pe un an școlar cu 74 coroane și taxa de examen de 80 coroane de la însinuare pentru examen.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV gimnazială, reală sau civilă, dela o școală publică. La înscriere se cere atestat școlar și atestat de botez.

Taxa de primire e 8 coroane, didactru 60 coroane și alte taxe 6 coroane, și trebuie plătit la înscriere cel puțin jumătate, iară până în Februarie restul. Elevii, cari nu-și vor achita la timp taxele, vor fi opriți dela cercetarea cursurilor.

Elevii de confesiuni străine decât cea română greco-orientală și greco-catolică plătesc didactru dublu.

Fie-care elev va mai plăti pe seama fondului de penziune al profesorilor încă o taxă de 10 coroane, iară pentru excuziuni școlare suma de 6 coroane.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile și recvizitele necesare nouă

și în bună stare, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorăspunzătoare. Cărțile vor purta viza institutului alături cu numele elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școlii comerciale se recomandă a se procura deja în prima lună de școală și se impune în mod obligatoriu tuturor elevilor din școala comercială. Forma și culoarea se pot afla dela direcțiune. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlarii să se adreseze la direcțiune.

— **Școlare.** Se aduce la cunoștința d-lor profesori și învățatori, că manualele de școală scrise de dr. Ioan Petran fost profesor în Arad, cărți aprobate de Ven. Consistor și înaltul guvern, se capătă și mai departe la d-na vād. Aurelia Dr. Petran în Arad, strada Lázár-Vilmos nr. 4. *Manualele sunt:*

Gamatica română pentru învăț. secundar, partea primă Etimologia Cor. 2.—
Gramatica română partea a doua Sintacsa » 1.50
Gramatica elementară cl. III-a » —.30
Gramatica elementară cl. IV-a » —.60
Profesorii și învățătorii primesc 20 % rabat.

— **Alegere de preot.** La Beba-veche a fost în 2 Septembrie alegere de preot și-a fost ales cu totalitatea voturilor Alexiu Chișiozan, archivar consistorial.

Ne exprimăm nădejdea, că nou alesul va lucra din răspuțeri pentru bunăstarea poporenilor de acolo atât de părăsiți.

li dorim mult succes.

— **Dare de samă și mulțamită publică.** La concertul arangiat în Pecica-română cu ocaziunea adunării generale a reuniunii învățătorilor au binevoit a suprasolvi următorii P. St. Domni: Dr. A. Novac 8 cor.; dr. Nicolau Oncu 5 cor.; Florian Momac 4 cor.; George Petrovici 2 cor.; Iustin Dascăl, George Popa, Stern Iozsei, Sava Mihuța, Vobuy Gyula, și Vasile Ciorogar câte 1 cor.; Ioan Mireș și Ioan Costa câte 40 fil.

Primească susnumiții domni și pe aceasta cale mulțumirile noastre.

Peste tot s'a încasat la acel concert 492 cor. 80 fil. din care sumă detragându-se spesele în suma de 380 cor. 50 fil.; a rămas venit curat 112 cor. 30 fil.; carea sumă este destinată și s'a predat fondului «reuniunii învățătorilor români dela școlile populare române din protopopiatele aradane I-VII. Ștefan Roja, învățator.

— **Sfintire de biserică în Pișcolț.** Dela un Român de bine primim următoarea corespondență, ce ne umple inima de durere văzând marea nepăsare a unor conducători față de așezămintele noastre.

Mare și frumoasă serbare a avut comuna Deja de dimineață, când soarele și trimite razele binefăcătoare spre a înfoca inimile ființelor nemuritoare și a le deștepta din odihna muncii de o săptămână, când pardesiul se poștește de pe umeri, la 8 ½ Măria Sa Archidiaconul de Sanislău Cl. și R. D. G. Lazar de Purcăreți asistat de M. O. dni: M. Mureșan preot în Răsădea, I. Székely în Nyirábrány și de parochul local Fl. Sălăgian pleacă dela curtea parochială îmbrăcați în ornate bisericesti spre pompoasa și din nou pictata biserică.

S'au adunat poporeni credincioși în un număr de numai gema pământul sub ei. Din mai multe sute vecinașe poporul, care a venit cu procesiune cântând frumoasele cântări de sf. Mărie. Cea mai frumoasă a fost procesia Andridanilor condusă de părintele lor sufletesc St. O. D. M. Crăciun și de învățator.

În decursul sf. liturgii cântările le-a executat corul din Sanislău sub conducerea st. domn Inv. G. Mureșan, cântând cântări frumoase cari într'adevăr îi servește spre laudă, poporului din Sanislău precum și conducătorului.

Încât privește predica, dl. preot local s'ar fi putut îngrijii și mai bine și să nu-și învite de orator (dacă a fost invitat în calitatea de orator?)

ZIEGLER-AGOSTON,
(proprietarul firmei ZIEGLER FERENCZ),
bandajist academic, furnisorul curții regale, atelier de instrumente medicale-chirurgicale — UJVIDEK.

Pregătesc tot felul de instrumente medicale și de chirurg, mâni, picioare artificiale, preparate ortopedice, corsete, clistire, irigatore, injectoare pentru organele sexuale femeiești; cearșafuri de pat de gumă pentru copii și lăuze, perini cu aer comprimat, oale de noapte pentru bolnavi, mașini electrice, în sfârșit tot de ce au trebuință bolnavii, medicii, moașele, friseurii să capătă la mine cu prețurile cele mai ieftine.

La dorință trimitem prețuri curente franco și gratis.

la un act atât de însemnat pe unul, care pentru singura familie maghiară ar fi fost în stare să predice unguerește la mulțimea imensă și setoasă de lumină, și să sature pe bieții Români cu frazeologie maghiară, pentru că vezi Doamne în timpul din urmă am devenit prea culți și numai avem lipsă de Dumnezeu, suntem mari patrioți și ne place să fim prietini cu aristocrații!? Să-și fi chemat un orator, care să fie umplut pompoasă biserică, pentru că har Domnului avem nu unul.

Insă de ne vom trezi după douăsprezece și vom invita la solemnități respective »înplacite« așa »că mai bine vei face, de nu vei veni«, n'ai ce te miră, dacă vin numai aceia, cari căpătând poftă de a lucra și neplăcându-le a lucra, strigă, pâine! pâine! vreau să se îmbuibă și atunci apoi — numai ca să-și realizeze scopul — nu se sfiesc a mângi și cel mai sfânt tesaur. Dar să gătam pe scurt, a fost cum n'ar fi trebuit să fie.

La 12^{1/4} se finește slujba și poporeni amărăți s'au depărtat fieștecare la vetrele sale. Seara a fost petrecere și cu inimă tremurândă de bucurie am observat — un ce neuzit pe la noi — că țărani și țărăncuțele noastre mai știu și câte o horă românească... Semn că au fost și ei cândva Români. Zic — cândva — pentru că numai simțul intern mai este în ei, dar și acela numai vegetează. Toată noaptea nu mai auzi alta decât — zbuciumatul ciardaș unguresc. — Așa-s stințirile de biserică pe la noi. B.

— **Concertul din Tinca.** Tinerimea din Tinca și jur a aranjat concert în 28 August, ce a reușit peste așteptare. Acesta a fost al doilea concert, ce s'a dat în un oraș, unde Români sunt așa de puțini, față de străini. Curentul sănătos ce se pornește și în acest târgușor pentru respectarea limbii românești ne înveselește sufletul. Inițiatorul atator lucruri frumoase este contabilul Barbu, dela filiala Bihorenei. El nu cunoaște ostenele pentru a strânge întru mănunchiu inteligența română din Tinca și jur. Mulțumită stăruinței lui și a bună voinței dnelor Cornelia Dr. Popescu, Maria Dr. Ilie, a d-șoarelor Silvia Papp, Veturia Blaga și Valeria Baba, în ziua de Sfta Marie ni-s'a dat privilegiul să petrecem câte-va momente senine. Programul concertului a constat din puncte, ce-au fost executat foarte bine. Corul a cântat »Imnul regal«, »Luceafărul sării«, »Păc, păc, »rodul înstrăinatului« și »Cisla«. Cele mai multe au fost bizate. D-na Cornelia Dr. Popescu a cântat la pian; »Pe malul Oltului« și-a acompaniat la pian în »Ciobanul« pe d-na Maria Dr. Ilie. D-șoara Silvia Papp a declamat Doina de G. Coșbuc, d-șoara Veturica Blaga o »Melodramă« de Alberti, d-șoara Valeria Baba »La oglindă« de G. Coșbuc toate trei săcerând vii aplause pentru succulul reportat. Nu pot pe deplin să-mi exprim bucuria, că mi-s'a dat prilejul să iau parte la acest concert atât de bine reușit.

După concert a urmat dans, ce-a durat până în zori de zi, când ne-am depărtat cu toții cu hotărârea ca la iarnă să ne vedem adunați de nou la astfel de concerte. Un oaspe.

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul »Am fost bețiv.«

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 3 Septembrie

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100-clgr.)	7— 7-01
Secară pe Octomvrie	6-05— 6-06
Orz pe Octomvrie	6-39— 6-40
Cucuruz pe Iulie	6-63— 6-64
Cucuruz pe 1907	5-05— 5-06
Grâu pe Aprilie 1907	7-31— 7-32

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	6-98— 7—
Grâu pe Aprilie 1907	7-31— 7-32
Secară pe Octomvrie	6-04— 6-05
Ovăs pe Octomvrie	6-39— 6-40
Cucuruz pe Iulie	6-64— 6-65
Cucuruz pe 1907	5-04— 5-05

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, păre-

chea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Poșta Redacției.

V. T. Vom publica manuscriptul trimis. Chestiunea aceasta fiind totdeauna actuală, ne vom ocupa mai târziu cu ea. Cel mult ne vei mai atrage atenția, dac'am da-o uitării. Te salutăm cu drag.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

„Nădlăcana“

Institut de credit și economii, Nădlac.

Concurs

pentru ocuparea unui post de practicant la institutul de credit și economii »Nădlăcana« se publică concurs.

Salarul începător va fi de 720 coroane anual.

Cererile cu documentele necesare sunt a se înainta direcțiunei până la 12 Septembrie st. n. 1906.

Postul este de a se ocupa îndată după alegere. Direcțiunea.

Edict de vânzare.

Se aduce la cunoștința on. public, că o parte a pădurei foștilor coloni din Streza-Cârțișoara, comitatul Făgărașului în estindere de 181.3 jug. cat., — care teritor cu concesiunea Inaltului Ministru de agricultură nr. 10563—1—4 din 1900 este destinat spre pășunat, în urma rării, — lemnele de fag folosibile spre foc, se vor da în licitațiune publică în 23 Septembrie 1906 st. n. la orele 11 a. m. în cancelaria comunală din Streza-Cârțișoara.

Licitarea va fi cu grai viu și pe lângă oferte în scris.

Ofertele alcătuite după formă, se primesc până la începerea licitațiunei, fiind scrise pe o coală de hârtie întreagă, provăzute cu timbru de 1 cor., iar suma plus oferată să fie scrisă atât cu cifre cât și cu litere marcante, provăzute fiind cu clausulă, că licitantul cunoaște bine condițiunile de licitare și că se supune întru toate lor.

Oferte după începerea licitațiunei nu se vor primi la nici un cas.

Ofertele au să conțină, ca vadium suma mai jos statorită, în bani gata sau în hârtii de valoare.

Lemnele puse spre vânzare sunt prețuite în 5928 m³.

Prețul strigării este de 11856 cor. sub care preț lemnele nu se vor vinde la nici un caz.

Licitanții au să depună 10% dela prețul strigării — sau 1185 cor. 60 fil., vadium la mâna președintelui compozitorului.

Condițiunile de licitare, de preț și de contract se pot vedea din partea doritorilor de a licita 1) în cancelaria comunală din Streza-Cârțișoara, 2) în cancelaria oficiului pretorial din Arpașul-inferior, și 3) în cancelaria oficiului silvanal al cercului Arpașul-inferior în Făgăraș, între orele oficioase.

Streza-Cârțișoara, în 28 Aug. 1906.

Trandafir Dragomir,

Ilie Jurca,

președint. foștilor coloni din Streza-Cârțișoara.

notar al foștilor coloni din Streza-Cârțișoara.

Cultivarea părului. Cea mai obvenindă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufăr de acest morb

in timpul cel mai scurt devin pleșuvi, dooare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă »spiritul de păr PETROLIN«, despre ce prin epistole de recu noștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morb de cap si în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricicioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică Koráni și Wachsmann, Szabadka.

Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate capătă și în prăvălia de toalete alui Hegedüs Gyula.

Căsătorie.

Im caut consoartă. Sunt fecior sănătos, bun la inimă și cu dorul de a duce o viață familiară fericită. Acelea fete, cari sunt în vârsta până la 18 ani și au cercetat școala de menaj din Brașov ori Sibiu, chiar dacă n'ar avea decât puțină zestre, sunt rugate a se anunța cât de timpuriu prin epistoale, dacă se poate cu fotografie, care la moment se va trimite napoi.

Adresa: Bădiță în Viena. Postamt Nr. VII 2. Poste-restante.

In esclusiva magazină a fabricii de pânuri au sosit noutățile de toamnă.

O întreagă uniformă de haine bărbătești 3 metri pânură de lână fl. 3.90—4.45—5.40—6.60—7.95.

În provință trimitem mustre. Pentru un pardesiu ori palton 2.20 cmt. fl. 6.60—7.50.

Peptare după moda franceză în prețurile cele mai convenabile.

Pentru copii se capătă remășițe.

Cu stimă

Lechner és Fleischer

magazinul fabricii de pânuri în Arad, Sabadságtér 17.

Avis.

În cancelaria subscrișului se primește — pe lângă vipt și cvartir și salariu de 20—25 cor. lunar — un scriitor, care e versat în afacerile notariale, cu deosebire în afacerile de dare. Postul se poate ocupa la moment.

Aciliu (Ecsellő u. p. Szelistye (Szeben-megye).

Ioan Popu, notar comunal.

Am fost bețiv în totdeauna pânăce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela ori ce beătură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beătură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricacios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate capătă nicăiri, decât în farmacia lui

FRANKL ANTAL

(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Ioan Cotîrlă și fiul

atelier de sculptură, tâmplărie și strugărie
Oravița-Română.

Aranjament complet pentru
efectuarea de icono-
stase (tâmpile), tronuri,
jețuri, strane, chivo-
turi, răpizi

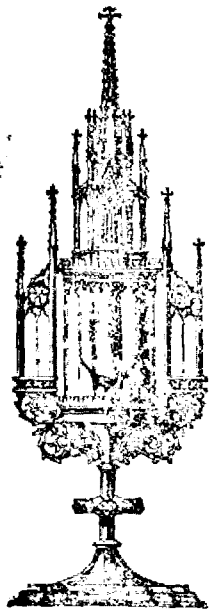
și ori-ce alte lucrări de lem-
nărie în bisericile noastre de
rit oriental.

Schișare și efectuare
de planuri după co-
mande, mobile și tot
felul de
instrumente de școală,
bănci, table, catedre, ma-
șini de socotit etc.

Prețuri moderate. — Garanță desăvârșită.

La cerere atestate despre rezultate de până acum.

Pentru păstrarea și îngrijirea feței de femeie
cea mai bună și în tot locul cea mai plăcută alifă
e alifă renumită „CORNELIA”

Aceasta alifă e cel mai bun medicament contra pișturiilor de pe față și
mâni contra petelor de piele, cursăturilor etc. e și nestrăicțios amalgament curat.

Prețul: Un borcan mic cu îndrumări cu tot 1 Cor.
Un borcan mare cu îndrumări . . . 2

Sapunul Cornelia bucata
1 Cor.

Se poate căpăta la pregătitorul:

Farmacia la „Coroana” a lui LESZKOVÁCZ MILETA, Ó-Verbász.

Magazin principal în Budapesta: Farmacia (Bácska)
Török József, Budapesta, str. Király nr. 12.

La trimiterea înainte a prețului pentru comandă de peste șese coroane,
cele procurate le expedez fără nici o altă cheltuielă de postă.

Epistoalele să fie în limba maghiară, germană și sârbească.

Exposițiură în Toracul-mic.

Filiață în Buziaș.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. . . . Depuneri : : Cor. 2.000.000.
Capital de fond Cor. 560.000. Fond de rezervă Cor. 150.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă
deponenților 4½%, după depuneri peste
20000 cor. cu abdicere de 90 zile 5% in-
terese netto. Darea de venit după capita-
lele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plă-
tesc fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face
pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare
precum și amortizaționale în modul cel
mai culant.

Direcțiunea institutului.

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCE. GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichiz, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș
și Torontal, — și le efectuează pe lângă cele mai
favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fiș, rente,
zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din
urmă dela 60—500 cor. se plătesc la moment în ziua
morții întimplată;

2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile,
mărfuri, produse de câmp ș. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine,
requisite ș. a. prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz,
ovăs, viă (vinea), plante industriale: cânopă, in, hîmel,
nătrețul, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturile noastre locale și cercuale mai în fie-
care comună și direct prin

Agentura
principală „TRANSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul
grâul, secara, ovăzul și toată economia.

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul
morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furturilor prin spargere:
bani și tot ce aveți de preț!

In interesul celor răniți!

Răniții lucră în interesul lor dacă cele trebuincioasă pentru
bandaje le comandă din PÉCS, căci un bandaj pe o parte
costă numai 4 coroane, iar cel întreg 8 coroane, cel dublu în
preț dublu. Legături menstonele pentru femei, bucata 5 co-
roane, flanel pentru foale dela 7—10 coroane.

La comandarea bandajelor se cere grosimea trupului,
mai departe să se spună că în ce loc e rana, în stînga, dreapta
sau de ambele părți, să se spună apoi de ce mărime e.

Se trimite cu rambursă, — în caz de nefolosire se poate
schimba.

Cumpărători cunoscuți să ceară prețuri separate.

Cu deosebită stimă

Benczenleiter Gyula, bandajist

PÉCS, strada Ferencziek nr. 14.

Adunarea din Lipova.

(sb.) Înălțătoarele serbări petrecute în orașul din vecinătatea noastră, se impun și acum după adunare la unele reflecții pe cari nu le putem trece cu vederea. Ele mișcă suprafața opiniei publice într'un cerc de interes tot mai larg și apar ca însemnătate nu numai în ce privește viitorul Thaliei române, ci și în ce privește forța de capacitate a societății române de a împlini singură probleme atât de mari și prin urmare și de grele.

Căci crearea și susținerea unui teatru național, ca produs singur al însuflețirii publicului este o problemă nu ușoară, nu nu numai la noi, ci și la popoare cu vechi tradiții culturale, posedând orașe și puternice pături de burghezie la cari începe teatrul să devie o necesitate.

Că în mijlocul societății noastre a putut să încolțească ideea teatrului național și acum, fără orice îndoială, să ne suradă tuturor roadele sale cât mai apropiate, este o dovadă nu numai de accesibilitatea sufletească a poporului nostru pentru artă, ci mai presus de toate o dovadă de pătrundere fină a misiunii teatrului la noi, ca factor *al treilea*, — pe lângă biserică și școală, — a conservării noastre naționale.

Adunarea din Lipova ni-a satisfăcut în aceste două direcții. Am avut și deliciul artei, a limbei noastre dulci pe scenă și am văzut și efuziunea darnică a publicului românesc pentru acest al treilea așezământ al conservării sale naționale.

Ne putem felicita fără îndoială cu toții de acest rezultat, ar fi însă lipsă de recunoștință a nu scoate în relief, meritul și vrednicia comitetului fondului de teatru, în frunte cu merituosul ei președinte, Iosif Vulcan, cari conduc societatea aceasta an de an în succese tot crescânde. Petrecem cu multă dragoste munca asiduă a comitetului, mai ales în direcțiunea pregătirii temeiului viitorului teatru și... să sperăm că va urma de aci înainte și activitatea, poate mai grea, a întrușipării scenei și artei noastre teatrale.

Avem satisfacția să salutăm și în direcțiunea din urmă un fericit început. La adunarea din Lipova, am avut iluzia întregă a farmecului teatrului național. Nu numai discursuri, banchete, ședințe ci am savurat și artă, artă adevărată, căreia noi suntem dispuși a-i acorda cel puțin atâta însemnătate câtă o dăm succesului material al adunării din Lipova. Vorbim de concertul și reprezentarea teatrală a distinșilor noștri artiști, d-șoara *Valeria Papp* și a d-șoarei *Olimpia Brașoveanu* și a fostului bursier al societății de teatru dl *Zaharie Bârsan*. Ceeace ni-au oferit dânsii, ne va rămânea întipărit în suflet, și după ce au evaporat de mult amintirea discursurilor și ședințelor la câte am azistat.

Da, nu ne putem suprima cuvintele de laudă la adresa fostului bursier al societății a dlui *Zaharie Bârsan* pentru inițiativa frumoasă ce a luat cu turneul său. A zis bine, cine a zis că asemenea unui nou Millo cutreeră satele și ținuturile românești și pe urma lui teatru românesc ia ființă palpabilă, entuziasmul pentru artă crește și poate nu exagerăm dacă vom hărăzi și succesul extraordinar al adunării din Lipova, însuflețirii generale pe care a stâr-

nit-o artistul în toate ținuturile românești pe unde a făcut să strălucească arta sa.

Iată de ce am dori ca comitetul să urmărească mai intensiv mișcarea teatrală și în aceasta direcțiune și să acorde întreg ajutorul său moral și dacă e de lipsă și material pentru a încuraja aceste năzuințe laudabile a artiștilor noștri.

Mai avem apoi un cuvânt de laudă la adresa publicului român din Lipova care a primit cu atâta căldură steagul Thaliei române a doua oară în mijlocul său. Spiritul de sacrificiu pentru cultura națională a Lipovenilor a făcut o splendidă mărturisire despre sine. În două zile s'a adunat suma frumoasă de 3000 cor. ca taxe de membrii noii, ceace a făcut ca și în privința materială, adunarea din Lipova să fie — cum a numit-o președintele — epocală.

Ținem să publicăm chiar aci lista membrilor noii, fondatori și pe viață cari s'au înscris la adunarea din Lipova.

Fondatori: »Lipovana« institut de credit, Lipova, »Murășanul« institut de credit, M.-Radna și *Dr. Traian Putici*, protopop în Timișoara.

Pe viață: dr. Vasile Avramescu, avocat Maria-Radna; Matei Bocșa, funcționar în Lipova; Procopie Givulescu, potopop în M.-Radna; dr. Sever Ispravnic, avocat în Arad; dr. Alesandru Marta, avocat Lipova; dr. Constantin Missits, avocat Lipova; Aurel Saviciu, cassar și proprietar Lipova; Voicu Hamsea, potopop Lipova; dr. Atanasie Brădean, medic Lipova; dr. Aurel Halic, medic Lipova; Terentie Buhescu, taxator silvanal Lipova; Moise Moiescu, frizerul Curții regale București; și Valerie Milovan, notar comunal Mândruloc.

Adunarea din Lipova ni-a dus cu un pas puternic înainte spre realizarea visului frumos al întrupării teatrului național.

Dela frații din Bucovina. *Din Câmpulungul Bucovinei primim următoarele:*

In adunarea convocată de aprigul deputat Dr. Aurel Onciul cu scop de a da darea de samă despre activitatea sa în dietă și parlament, s'au hotărât — primindu-se cu mare însuflețire propunerea medicului primar dr. Lupu — de a espeda la adresa presidentului clubului naționalităților dr. Mihali, Dées următoarea telegramă:

«Adunarea convocată de deputatul dr. Onciul salută pe voinicii deputați naționaliști, îndeosebi pe frații lor români».

Darea de samă a deputatului dietal Vasile Goldiș la Soborșin, Temeșești și Troaș. În 2 15 Septembrie Duminică dimineața a plecat deputatul dietal *Vasile Goldiș* din Arad spre a-și ține darea de samă înaintea alegătorilor săi din *Soborșin, Temeșești și Troaș*. Era însoțit din Arad de domnia dr. *Aurel Iancu* (avocat), dr. *George Popa* (avocat) și dl dr. *Demetriu Lascu*. În societate era și doamna Goldiș, la Radna s'au alăturat dl Pr. Givulescu cu doamna.

Darea de samă s'a ținut în Soborșin la orele 11 a. m. înaintea bisericii gr.-or. rom. de acolo, unde erau adunați toți alegătorii din Soborșin și satele vecine.

Deputatul Goldiș a vorbit alegătorilor săi 1 oră și jum. arătând cu deamănuntul starea generală politică a țării și îndeosebi activitatea deputaților naționaliști în cele 4 luni din urmă. Alegătorii au ascultat cu mare

interes vorbirea deputatului lor și adeseori au erupt în puternici ovațiuni de aprobare față de cele desfășurate.

Deputatul și societatea venită cu dânsul au fost găzduiți la prânz la preotul din loc părintele Iosif Ogneanu.

Din Soborșin la orele 3 p. m. deputatul Goldiș a plecat la Troaș. În societatea dânsului erau advocații din Arad dr. Aurel Iancu, dr. George Popa, apoi preotul Ioan Musca din Govoșdia, dr. Demetriu Lascu, tinerul universitar Hădan, doamnele: Givulescu, Goldiș și Musca.

Pe cale societatea s'a oprit în *Temeșești*, unde întreaga comună îl așteptă pe deputat în frunte cu harnicul învățător *Solomon Giurcoane*. Aici deputatul Goldiș asemenea a arătat alegătorilor cele petrecute în casa țării în cele 4 luni din urmă.

La orele 4 1/2 după amiază s'a ținut darea de samă în *Troaș*, unde asemenea era adunat întreg poporul în frunte cu tinerul preot *Iustin Popescu*. Deputatul Vasile Goldiș a ținut alegătorilor săi o lungă vorbire despre cele ce se petrec în casa țării și a insistat îndeosebi asupra faptului, că poporul românesc numai dela puterile sale proprii, numai prin sine însuși poate să nădăjduiască mântuirea sa din noaptea mizeriilor, care îl apasă.

În toate comunele deputatul Vasile Goldiș a recomandat cu căldură poporului, să iubească biserica, să îmbrățișeze școala confesională românească, să se ferească de beuturi și de birturi, »căci« — zicea dl Goldiș — »în fie-care birt zace acum diavolul, care mai ales acolo aruncă mreaja asupra aleșilor săi«.

Poporul pretutindenea a rămas mângăiat de vorbele deputatului și mai ales cei din *Temeșești și Troaș* nu puteau îndestul să-i mulțamească, căci în satele acestea nici n'a mai fost nici odată vre-un deputat dietal.

Seara deputatul s'a întors la Soborșin, unde sub patronagiul său s'a dat o frumoasă petrecere românească în favorul școlii confesionale gr. or. române de acolo.

Despre această petrecere vom da raport special.

Regele Petru salutată de regele Carol. Ni-se comunică din T.-Severin, că regelui Petru al Serbiei la trecerea sa prin Cladova i-s'a făcut primire oficială din partea regelui Carol.

La sosirea în Cladova a yachtului, care aduce pe regele Petru însoțit de prințul moștenitor și de suita civilă și militară, s'a cântat pe bordul avizului »România« imnul regal sârb, iar muzica militară de pe yacht a intonat imnul național român.

Coborînd din yacht, regele cu suita au fost salutați cu însuflețite strigăte de »jivio« și »ura«! Imediat a pornit în trăsura la biserică din Cladova, unde s'a servit un Tedeum. De aci a plecat să viziteze fortăreața »Zetislam«.

La orele 1, întorcându-se regele Petru și suita dela fortăreață, dl general Crăiniceanu sosit pe vaporul »Siretul« într'un discurs scurt a transmis regelui Petru salutările regelui nostru.

Regele Petru emoționat a răspuns acestui salut, strângând cu căldură mâna d-lui general.

Urmează prezentările din ambele părți. La despărțire regele Petru a salut publicul, strigând în românește: »Adio fraților!«

Petițiune respinsă. Curia a desbătut Luni petițiunea dată împotriva alegerii ovreiului Moskovitz în Dobra. Petițiunea a fost respinsă pentru defecte de formă.

Anchetă în ministerul de comerț. Luni s'au început în ministerul de comerț desbaterile anchetei convocată de ministrul Kossuth, pentru a delibera asupra proiectu-

lui de lege alcătuit de acest minister cu privire la ajutorarea în caz de boală a muncitorilor și asigurarea lor contra accidentelor.

Ancheta a fost prezidată de secretarul de stat Szterényi Jozsef. Au luat parte deputați din toate partidele cu excepția partidului naționalist, (care nu știu dac'a fost invitat ori nu?) și au fost și social-democrații reprezentate prin câțiva fruntași de ai lor, cum e *Garami Ernő și Weltner Jakob*.

În ziua întâiu chiar, social-democrații au atacat cu multă violență proiectul, spunând că el nu corespunde nici măcar principiilor pe baza cărora stă; cu atât mai vârtos se poate el numi o binefacere pentru muncitorime.

Secretarul de stat a raportat oratorilor socialiști, că dâșii vor și aici să facă demagogie ușoară. Ancheta continuă.

Zigány Árpád, renumitul pamfletist maghiar, care s'a remarcat de mai multe-ori în viața publică prin excocheriile ce le-a făcut — în iarna trecută cu pamfletul contra Habsburgilor — a fost eri deținut.

Cauza? Tot cea veche; încercări de a ajunge la sume mari de bani prin înșelătorii. Acum scris un pamflet cu scop vădit de-a compromiță firma lui Grödel. El s'ar fi învoit însă, că pentru o sumă de treizeci mii coroane să nu tipărească murdarul său scris.

Ce folos însă c'a fost deținut? Va ajunge numai înaintea tribunalului, de unde va scăpa teafăr, precum se întâmplase de alte dăți, în cazuri mai grave.

Demonstrațiuni mari antimaghiare au făcut Marți noapte socialiștii în Fiume. Au străbătut pe străzile orașului cântând cântări antimaghiare, și — după-cum scriu foile ungurești — au bătut fără milă orice pui de unghur, ce le-a ieșit în cale. Încăierările s'au sfârșit numai prin intervenirea miliției.

Adunarea generală a fondului de teatru în Lipova.

Ziua II.

Este întâiul caz în istoricul societății, că pentru erminarea agendelor adunării generale a trebuit și o a treia ședință. Nu-i vorbă, nu s'ar putea spune că ceva momente extraordinare ar fi necesitate aceasta a treia ședință, ci s'o spunem verde: mâncărimea de vorbă a oamenilor cari folosesc ocazii de aceste pentru a se pune în evidență. Atâta potop de vorbă ce deplasează discuția și ceea ce e mai caraghios confuzionează chestiunile cele mai simple cari la sfârșit se desleagă aproape de sine însuș. Se privesc apoi toți celebrii oratori, având par'că aerul a se întreba reciproc, că adică la ce a și fost nevoie de aceasta interminabilă discuție, când ia era așa dela sine înțeleasă. Este acesta un urit obicei, care după părerea noastră trebuie stigmatizat, căci constituie un constant defect de frumșetă al adunărilor și banchetelor noastre, la cari într'adevăr par'că numai aceia vorbesc cari nimic n'au de spus.

Ședința a fost deschisă prin presidentul Iosif Vulcan la ora 4 în prezența unui public puțin. I-s'acordă cuvântul d-lui *Dr. Aurel Cosma*, care-și continuă referada asupra raportului general.

Espune propunerile comisiunii cari se primesc în parte modificate. De es. la propunerea comisiunii de a se urca premiile pentru cele mai bune piese teatrale la 800 și respective 500 cor. s'a primit contrapropunerea bine motivată a dlui Onițiu de a rămânea pe lângă premiile de pân'aci.

S'au primit apoi următoarele propuneri. Adunarea generală votează mulțumită protocolară institutului »Albina« pentru administrarea gratură a fondului societății.

Adunarea generală exprimă la protocol și prin sculare condolențele sale pentru pierderea îndurată prin moartea valorosului ei membru fondator Matei Nicola.

Ad. gen. încredințează comitetului designarea locului viitoare adunări generale.

A urmat apoi decernarea unui premiu pentru cea mai bună lucrare intrată la concurs.

S'a desfăcut plicul cu inscripția Nicolae Vulpe a autorului piesei »Sgârcitul«. Numele autorului, care este *Romul Muntean* jurist în Hațeg, a fost viu aclamat.

Terminându-se agendele, președintele închide adunarea generală printr'un emoționant discurs.

— În momentul de a închide această adunare — a zis presidentul — dați-mi voe să-mi spun impresiile mele câștigate în decursul acestei adunări.

Numărul celor prezenți, precum și rezultatul material toate ne lasă impresia că adunarea din Lipova a fost una dintre cele mai succese. Înălțătorul serviciu divin, adunările noastre, banchetul toate s'au petrecut în chipul cel mai impozant. Este poate neobicit să relevem dela locul acesta toate ce se țin la un banchet, totuși impresia ce mi-a lăsat mie banchetul de eri, mă face să insist asupra toastelor ce s'au ținut, cari, s'ar putea spune, că nici nu erau toast, ci adevărate studii despre cunoașterea poporului nostru și a trebuințelor și nevoilor lui. Îndeosebi trei toast ne-au rămas adânc întipărite în conștiința tuturor.

Întâiul rostit de scumpul meu coleg dl *Virgil Onițiu*, care a ținut o adevărată vorbire de erudiție. Al doilea a fost al iubitului coleg din comitet dl *Vasile Goldiș*, care într'atâta ne-a încântat încât în întâiul estaz am alergat la dâșul și l-am sărutat. Era sărutarea bucuriei, că sunt și între noi bărbați, cari se înalță sus prin distinsele calități cari îi împodobesc. A treia a fost al neobositului nostru secretar dl *Dr. Iosif Blaga*, care cu tot talentul său și cu tot focul inimii sale românești a făcut un adevărat studiu al năzuințelor noastre culturale în stat. Le mulțumesc din inimă la toți trei pentru momentele de înaltă plăcere pe cari ni le-au procurat.

Am lăsat mai pe urmă mulțumita profundă ce o datorăm bravei noastre inteligențe din Lipova, care în entuziasmul ei pentru cultura națională, a izbutit să facă adunarea aceasta generală. Se va lăuda numele ei în toată lumea românească unde va ajunge vestea adunării din Lipova. Îndeosebi țin să remarc, fără intenția de a micșora vrednicile tuturor, stăruințele pentru reușita acestei adunări a Rev. domn *Voicu Hamsea*, *Dr. Aurel Halic* și *Demetriu Roman* (Strigăte de să trăiască) cari mi-se pare că au stat în fruntea celor ce au obosit.

Presidentul își termină cuvântul de închidere într'un elan duios sfătuind să jertfim totul pentru cultura națională.

În numele publicului român din Lipova, a luat apoi cuvântul *dr. Aurel Halic*, mulțumind presidentului și comitetului pentru momentele de bucurie, ce-au procurat Lipovei în aceste zile înălțătoare.

— Soartea a adus cu sine — a zis dl *dr. Halic* — ca eu să fiu interpretul fraților mei din Lipova, să Vă mulțumesc în deosebi Dvoastră dle prezident, cari n'ați pregetat a vini între noi chiar suferind, pentruca să ne adăpați la izvorul culturai naționale. Noi Lipovenii și nu numai noi ci întreaga vale a Murășului care ne-a dat obolul vă aducem sentimentele noastre de omagiu și recunoștință pentru aceasta, dorindu-vă încă mulți ani de viață pentru a vă vedea realizat visul cu ochii.

Toți cei de față alegă în jurul presidentului stringându-i mâna, și aclamându-l cu însuflețire. Adunarea generală cu aceasta s'a terminat.

Balul.

După enorma aglomerație de ieri, dela teatru și concert, credeam că petrecerea de a doua seară nu va prea reuși. N-a fost așa. Ceva mai puțin, — ceea-ce însă n'a fost decât în favorul reușitei, căci o aglomerație ca cea de ieri ar fi făcut imposibilă petrecerea — un public însă de elită și-a petrecut într'o dispoziție foarte avântată până n zori.

Am încercat să fac (nu știu încât am reușit?) următoarea listă a doamnelor și domnișorilor cari au participat:

Doamnele: Doamna Iosif Vulcan n. Popovici Oradea-Mare, Hermina Maci, dna Brădean, dna Avramescu M.-Radna, Lucia Cosma Timișoara, Ana Dămăcuș, dna Vannay, Saveta Dămăcuș, Ana Nichici, Sofia Rațila, Ecaterina Cimponeri,

Mina Lucaci, Cornelia Bota Dorgoș, Julia Onu, Catinca Muntean, Olimpia Cioban, Iulia Dogea Lipova, Ecaterina Rista Mărioara Rista Ohaba-Sârbească, V. Bateș Conop, Lucia Barzu Bacamezeu, Juliana Buliga Dragșina, Victoria Onițiu Brașov, Lucia Șincai Vinga, Aurora Șuiaga Lapușnic, Laura Jorgovici Cuvești, Ecaterina Voiniga Giroc, Maria Maleș, Maria Beleş Odvoș, Ana Oros, Ecaterina Halic, dna Bohescu, Iuliana Serb, Irina Roxin Lipova, Anuța Givulescu M. Radna, V. Barbura Antonescu, Elena Godiș Arad, Maria Rusu Parța, Emilia Putici Cuvin, V. Victoria Babiș Conop, Aurelia Suciuc Labașinț, Paraschiva Călnicean Chesinț, Aurora Musca Govoșdia, Reasiivia Ceonța Arad, Iulia Savici Lipova, Ana Cărbăș Vereșmort.

Domnișoarele: Valeria Papp, Cornelia Papp, Budapesta, Dragina Onu Lipova, Antonela Bogoi Belotinț, Mărioara Muntean, Valeria Muntean, Vict. Homorogan, Mărioara Homorogan, Floarea Homorogan, Elisaveta Jurca, Elisaveta Jurca, Sofia Căprucean, Juliana Căprucean, Florica Velcu, Tinca Velcu, Elena Trif, Cornelia Boar, Maria Nedelcu, Saveta Ciorogari, Iulia Dămăcuș, Anastasia Putici, Catarina Marinescu, Aurora Cimponeri, Maria Mateiu, Sofia Dămăcuș, Cornelia Dămăcuș, Veturia Oros, Vioara Evuțianu, Aurora Serb, Mărioara Roxin, Hortensia Evuțianu, Ghisela Evuțianu, Eugenia Vuia, Elena Dămăcuș, Angheluța Nichici toate din Lipova, Nuțica Petrovici, Alexandrina Petrovici Cella, Anița Barzu Bacamezeu, Elena Haica, Mărioara Haica, Sidonia Morari, Lucreția Morari, Iulia Erdélyi, Letița Dimitrescu, Victoria Dimitrescu, Vioara Evuțianu, Minerva Ceonța, Felicia Ceonța oate din Arad. Sofia Neiculescu, Livița Neiculescu Toc, Aurora Musca Govoșdia, Aurelia Maci Căpruța, Ecaterina Moț, Silvia Moț, Aurora Moț Chesinț, Lubița Ganea Semlac, Letița Suciuc, Aurelia Suciuc Labașinț, Cornelia Lugoian Nădlac, Aurelia Crainic Chisetău, Sofia Despa Dumbravița, Virgilia Branisce Brașov, Anuța Cismaș Gurba, Mărioara Jorgovici Margitamar, Iuliana Moiescu București.

Primul Quadril s'a dansat de o sută de părechi. Aranjeat de dnul dr. Aurel Boca din M.-Radna.

Prima Romană s'a jucat de 60 părechi. Aranjeată de dl Nicolae Iancu referent la Reuniunea de Agricultură din Timișoara.

Dela mănăstirea Hodoș-Bodrog.

— Ziua mare. —

Ziua de Sta Măria-Mare, e adevărată zi mare de pelerinajiu la mănăstirea, — unică românească — Hodoș-Bodrogului.

Deși vremea era foarte îndoelnică, și nime nu era sigur de va merge pe senin sau ploae, totuși popor a fost în număr cu mult mai mare ca în anii trecuți.

Dovadă că Românul cât de mult ține la așezămintele sale strămoșești.

Și Doamne! cum ar inflori acestea și cum tot mai tare s'ar însufleți poporul pentru ele, dacă n'ar vedea în multe locuri nepăsare și rea voință chiar dela aceia, cari după chemarea lor îndatorăți ar fi să lucreze din răspuțeri pentru întărirea poporului tot mai mult în simțământul religios, în credința cătră Dumnezeu și sfânta noastră maică biserică, și în iubirea față de tot ce am moștenit dela moși-strămoși.

Te durea inima și simțai neliniște sufletească, văzând popor din comune cu 2—4 preoți venind singur cu femei și copii.

Pe de altă parte ne-am înveselit văzând și păstori buni ca cei din *Sămbăteni* venind amândoi și lăsând acasă numai pe cel mai bătrân ca să servească celor rămași! — Bine a-ți făcut, iubiți părinți tineri; întreg poporul s'a bucurat de venirea voastră. Unde sunt doi preoți, unul tot poate lua parte cu poporul făcându-i — odată în an — mângăiere și alinare sufletească, deși asemenea slujbe nu sunt cuprinse în »Norma stolară«. — Cine vrea să vază cât de mult ține încă poporul nostru la biserică sa, poftescă în anul viitor la Sta Mărie-Mare la Bodrog și se va convinge.

Părintele Archimandrit și stareț al mănăstirii, a primit poporul cu adevărată dragoste părintească, l'a alinat în toate olatele mănăstirii, multe anume zidite, ca să se poată adăposti peste noapte. Dar

poporul nu merge la mănăstire să doarmă, ci să se roage Domnului, priveghind. Am priveghiat și noi, inteligenții și ne-am interesat de rugăciunile și cântările lor. Dar cine ar fi și putut dormi știind atâtea mulțime (ca la 10—12 mii de credincioși) priveghiând și rugându-se; încunjurând toată ziua și noaptea mănăstirea întru cântări de laudă și mărire. Slujbe Dumnezeești sus, jos, în biserică, prin curte, pretutindenea, căci P. C. Sa Părintele Archimandrit Augustin Hamsea, a împărțit toți preoții la diferite locuri, și aceștia făceau rugăciuni, spovedeau, cuminecau, slugiau maslu... Așa ne-am pomenit că suntem în ziua praznicului mare la 9 ore și se începe sta Liturgie. A slujit Părintele Hamsea cu ajutorul preoților: George Ciobriș (Giula Vârșand), Fabrițiu Mănuilă (Sâmbăteni), George Turic (Otlaca), Aurei Popa (Socodor), Cornel Papp (Zărand), Avisaion Tiucra (Alioș), Milentie Papp (Drauf), Traian Vățian (Arad), și diaconul Dr. N. Tulbure (Sibiu). Răspunsurile liturgice le-a cântat foarte frumos corul plugarilor din Drauf sub conducerea învățătorilor Popa și Debeleac. Au cântat liturgia de G. Dima. Sub decursul liturgiei P. C. Sa Părintele Archimandrit a tuns întru diacon — ceteț pe învățătorul și cleric absolut Petru Cipou din Lucșoara (Biharia), care a venit cu o mulțime de credincioși bihoreni.

După Sta liturgie și frumoasa predică a părintelui archimandrit Augustin Hamsea, plină de sfaturi și învățături bisericești și practice, poporul rând pe rând, sat după sat s'a reîntors în cântece religioase fie-care la ale sale.

Șeaze-zeci de comune bisericești au luat parte la pelerinagiul din ast an. Au fost comune reprezentate până la 4—5 sute credincioși.

Vor mai veni la Sânta-Mărie-mică, și Ziua crucii apoi se încheie șirul serbărilor de pelerinagiu pentru anul acesta. *Peregrinul.*

Din năcazurile Românilor din America.

«Follanobee W. Va. Nord America».

După cum este știut în întreaga lume, despre emigrarea a tuturor națiunilor în America, pentru agonisirea pâinei de toate zilele, am luat și noi Români într'un număr mai mare, ba putem zice comuna Riscuța aproape de jumătate, țara în cap și am plecat la America, spre a-ne agonisi cele de lipsă, a aduna bani pentru a plăti datoriile care ne asupresc, lăsându-ne caminul părintesc în grija bunului tată ceresc. Am părăsit casă, masă, neveste și iubiți-ne copii plângând și gemând până când bunul Dumnezeu ne va ajuta să ne întoarcem earăși de unde am plecat.

Toate au fost bune, noi bărbații munciam pe aici de dimineața până seara, ear nevestele noastre muceau pe acasă, până când deodată niște farisei, draci, poți zice, sau vârat la mijloc stricând fericirea și liniștea casei la cei emigrați, a cărei urmare are să fie ceartă, bălăi, copii pustiiți pe drumuri, în fine rău pentru noi, și rău pentru cei rămași acasă. Și anume, avem în com. Riscuța com. Hunedoarei, un învățător cu numele Axente Popovici; acest cărturar s'a însoțit cu crâșmarul satului Avram Riscuța, și cu birăul Petru Micluța, — nu-i vorba oamenii văzuți în sat la noi, — și au început a săvârși fapte pe care nu le poți descrie; se luau câte-și trei scara prin sat cu fel de beuturi spirituoase pe la casele acelor cari astăzi sunt departe, se apucau cu nevestele noastre de vorbă, de una de alta, le înbiau cu beutură și în urmă își rideau de ele în tot felul așa că astăzi după urma acelor nespălați ticăloși, s'au făcut câte și mai câte, singur subscrisul am pățit astfel care auzind despre faptele săvârșite a acelor netrebniți am plecat acasă părăsindu-mi lucrul ca să văd ce este? Mi-a și ajutat bunul Dumnezeu de am ajuns acasă și am aflat că tot ce am auzit prin America este adevărat, lucru trist, nu aș fi crezut nici odată ca un învățător să fie apt a săvârși astfel de lucruri, dar singur m'am convins și am aflat dreptul. Drept aceea m'a făcut pe mine de am părăsit caminul părintesc pentru a doua oră și m'am reîntors scârbit de toate earăși în America pentru timp — neștiut. Câți însă sunt afară de mine care deasemenea au pustiiit casă, neveste, copii, cu o vorbă tot, și s'au dat lumii pe

aici în America, tot numai după faptele mârșave care le-au săvârșit acei trei nevrednici de nume românesc. Zic deci, cum de Dumnezeu îi rabdă pe pământ pe acești rău făcători, care au lăsat ruina în urma lor, întreb în special pe dl învățător, că până când o să mai săvârșescă astfel de fapte, și dânsului aceasta îi este chemarea?

Nu am mai putut suporta rușinea, și am trebuit ca să dau publicului faptele aceluia care este astăzi ca învățător în comuna noastră, atrăgând tot odată atențiunea consistorului gr.-cat. spre a face o cercetare și să suspendeze pe un astfel de om care a săvârșit păcate strigătoare la cer, care a stricat fericirea la mai multe familii, nu la una, mie, ci zic la mai multe, rămânând copii pe uliți fără tată, și mamă.

Destul până aici, așteptăm să vedem ce se va face din partea celor mai mari, la cas însă că va rămânea toate baltă, atunci vom fi siliți noi cei emigrați, a face ca să-și scuture pravul «Risculitei» de pe talpele cismelor și să plece înspre vârful munților Cerișor, ca pe acolo să li să stingă frumosul nume românesc.

Deocamdată atâta.

Avram Costan și alți.

Am publicat întreagă scrisoarea aceasta, și ne alăturăm și noi la rugarea lui Avram Costa și soții ca Consistorul gr.-cat. să examineze de urgență cazul nespud de grav denunțat de dânsii și încât ar fi adevărat să se dea satisfacția cuvenită nenorociților frați din America, batjocoriți acasă în chipul acesta de un învățător.

Denunțăm dealtfel afacerea și autorităților politice, pentru-că nu este permis să se tolereze în slujbe oameni în stare să săvârșescă astfel de mârșevenii.

Un toast care nu s'a ținut. *)

Doamnelor și Domnilor!

În lupta modernă a popoarelor o armă mai puternică decât Manlicherul și decât tunul Krupp este presa. Mai mult. Ea este unica armă de luptă a popoarelor, împotriva nesfârșitelor forme de reacțiuni sub cari se atentează la libertățile omenești. Mai bine doar decât orice popor știm să apreciem noi însemnătatea ei, noi cari ne-am renăscut prin ea, am trăit și trăim prin ea și avem de ai mulțumi tot ce s'a creat la noi, numai ei. Ca să rămânem la societatea noastră de teatru, întreb cine altcineva și-a câștigat un titlu de merit mai mult la recunoștința noastră ca aceasta pressă românească, care dela zămislirea societății, până azi în vârsta ei de pubertate, a ocrotit-o, a păzit-o și i-a ținut nestins focul la căldura căruia a crescut și s'a făcut mare?

Drept aceea doamnelor și domnilor, se cuvine că dupăce ne-am preamărit reciproc să nu ne uităm nici de elementara datorie ce o avem față de presa noastră națională. D-Voastră o știți cu toții bine, că an de an câte servicii gratuite face presa fondului nostru, publicându-i totdeauna gratuit toate publicațiile, convocatoare, avize, și mai presus de toate făcându-i toate reclamele, fără de cari n'ar putea să existe. Ei bine în schimbul să ne gândim, noi ce dăm? Diurne de prezență ca altora nu i-se cuvin, abonamente cari i-se cuvin nu-i dăm, să-i dăm deci, ceea ce capitalizează tot în folosul nostru, în cinstea noastră, o dovadă... și poate nu ei, căci ar fi o ineptie să ne zmulgem laurii din propria cunună, ci pentru ca să se știe că noi ne-am achitat în mod larg, ca oameni culti și moderni de o datorie sacră.

Ridic paharul întru prosperarea pressei naționale române!

Știri dela Expoziție.

Sosirea cântăreților din Ardeal, Banat și Bucovina. Sâmbătă seara pe la orele 9 dinspre cele patru puncte de frontieră ale țării au sosit în capitală cântăreții români din cele patru unghiuri ale Daciei-Traiane.

Aceștia sunt Români din Banat, Crișana, Ardeal și Bucovina, cari au venit cu trenuri speciale prin Veciorova, Căineni, Predeal și Burdujeni și la aceeaș oră au pus piciorul pe pământul capitalei.

*) Un prietin din Lipova, ne pune la dispoziție niște însemnări pe cari le-a aflat pe sub masă în sala banchetului ținut la societatea de teatru, și pe cari aflând toastul ce era să se țină pentru presa română, îl publicăm spre întregirea raportului nostru despre aceste serbări.

Pentru primirea acestor nuci vizitatori ai expoziției noastre naționale s'a constituit un comitet compus din 30 persoane, ale căror nume nu s'a fixat însă definitiv. Principalii însărcinați sunt însă dl Virgil Popescu, ca delegat al ministerului instrucțiunii și societatea «Carmen».

Excursioniștii au fost găzduiți pe la mai toate instituturile din capitală și prin căzărmi, numărul lor fiind foarte mare.

Turburări sângeroase în Petrojeni.

Greva minerilor din Petrojeni, — despre care am amintit mai de multeori a degenerat Duminecă turburări sângeroase. Greviștii în amărăciunea lor împotriva patronilor s'au dedat la acte de violență, pe cari le-a suprimat miliția ce a fost consignată, ale gându-se din aceasta ciocnire cu soldații *peste 80 de muncitori cu răni mai grave ori mai ușoare.*

Cauza turburărilor ni-se comunică în următoarele:

Greviștii s'au adunat ieri în Lucșoara, împotriva opreliștei autorităților, spre a ținea adunare. Fibrăul care a eșit la fața locului i-a somat să se împrăștie, la ce greviștii s'au împotrivit și au încercat să ție totuși adunarea. La ordinul fibirăului a intervenit atunci armata, *lovind cu patul pustiului în oameni și rănind pe nenumărați inși.*

O altă depeșă istorisește astfel:

Muncitorii cari au luat parte la adunarea de azi ținută în Lucșoara au trecut peste munți la minele din Aninuța și s'au alăturat la greviștii de acolo. Muncitorii aveau de scop să meargă într'un grup mare la uzinele vulcanice. Autoritățile s'au îngrijit însă de apărarea armată a uzinelor. Dintre cei răniți, trei au fost transportați într'o stare foarte critică la spital. Direcțiunea minelor a publicat azi, că greviștii cari până Mercuri nu-și reîncep munca, se vor elimina din serviciu. Dintre muncitori, peste o mie sunt cu domiciliu din alt comitat și autoritățile au luat măsuri ca muncitorii cari nu vor intra în serviciu să fie escortați la domiciliile lor.

De peste săptămână.

— **Regele la manevre.** Din Ischl se vestește că regele a călătorit cu tren separat la Tesen. La gară a fost întâmpinat de notabilități. Orașul e iluminat și frumos împodobit. Regele a descins în castelul prințului Friderich. Regele va lua parte la manevre care se vor ținea pe teritoriul dintre Beschisi și Odera.

— **Demonstrări antimaghiare în Fiume.** Ziarul »Fiumei Hirlap« ce ne-a sosit Vineri la redacție, scrie pe larg despre un scandal, — la tot casul provocat de Maghiari. Provocătorii și-au luat răsplata bine meritată căci au fost huiduiți batjocoriți, și după cum spune susnumitul ziar chiar bătuiți.

Lucrul s'a întâmplat așa, că o muzică engleză de-acolo a intonat imnul regal. Deja când sunseră primele acorduri, Ungurii au isbucnit în strigăte selbatice, contra acestei cântări. Oamenii de cinste, cari respectează drepturile tuturor n'au putut suferi aceasta batjocură, de aceea demonstrațiilor și gălăgioșilor Maghiari le-au făcut ripostări meritate. S'au făcut apoi încăierări și provocătorii au păpat-o nespălată.

Și după cele întâmplate tot ei vor zice, că sunt mai loiali — firește — noi încă putem să le credem dacă zicem c'au suferit pentru Gotterhalte.

— **Fundația Gozdu.** Citim în »Telegraful Român«: Mercuri s'au întrunit aici în Sibiu membrii reprezentanței fundației lui Gozdu la ședințele obicinuite de vară, sub conducerea Esc. Sale arhiep. și metr. Ioan Mețianu. Au luat parte la ședințe P. S. Lor episcopii Nicolae Popea și Ion Ign. Pap și domnii Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, Ion cav. de Pușcariu, jude de curie în penz., Partenie Cosma, dir. «Albinei», Avram Berlogia, jude de curie, George Serb, avocat, Dr. Nicolae Poynar, avocat și secretarul fundației, Ghenadie Bogoevici, preot în Budapesta.

— **Teatru românesc în America.** În 18 Aug. au dat Românii din Cleveland o reprezentație teatrală în favorul bisericii române de acolo. S'a jucat «Otrava de hârciogi» și «Vlăduțul mării». S'au jucat apoi tot jocuri românești.

— **Congres.** La 7 Septembrie st. n. se va ține la Bruxelles congresul exploratorilor polari. Printre principalii exploratori cari vor lua parte la congres sunt ducele de Orleans, principele Roland Bonaparte, Charcot, Nodenskjold căpitanul Scott, etc. Poate că va lua parte și ducele Abruzzilor.

Congresul va dura cinci zile.

— **O luptă între români și italieni în America.** Ziarul «Românul» din Cleveland (America de Nord) dă următoarele amănunte asupra unei lupte sângeroase ce s'a întâmplat în orașul Somerdale. Le reproducem, cu stilul confratelui nostru trans-atlantic:

În sus numitul oraș lucră la un drum de fer (W. Lake Erie R. R.), vre-o 35 Români și 13 Italiani.

Eri Duminecă 12 Aug. formantul a luat vre-o 6 Italiani și s'au dus în Novare O, de unde s'au întors seara la 3 p. m. cu toții beți. Românii stau împrejurul vagoanelor, și când Italianii veniră, din cauze necunoscute s'au luat la ceartă cu un român Petru Stirp, care mai avea doi frați.

La un moment dat unul dintre Italiani a scos un razor (brici) vroind să-i taie grumazii; imediat sar ceilalți din frații românului, și cu o lovitură de lopată, l-au dat la pământ pe italian. Ceilalți italieni au scos revolverele și l-au împușcat în cap pe fratele mai mare Nicolae Stirp rănindu-l grav. Cel mai mic dintre frați Jordan a scos și el revolverul și a împușcat pe cei trei dintre italieni; unul a murit la minut chiar care era cel mai turbat dintre ei, iar doi sunt grav răniți.

Astăzi în 13 Aug. a venit comisiunea și i-au transportat pe toți în New Philadelphia. Pe cel mai mic dintre frați l-au prins, căci fugise, și e mai mult ca sigur că după legile acestei țări el va fi executat (omorit); cel mijlociu a dispărut fără a i-se putea da de urmă.

Vom ținea pe cititori în curent cu cele ce se vor mai întâmpla în această tristă afacere.

— **Reconstruirea turnului San-Marco.** Se anunță din Milano că, în urma însărcinării dată de municipalitatea din Veneția, profesorul Luxardo a examinat cărămizile fabricate pentru reconstruirea turnului San-Marco.

Luxardo a constatat că aceste cărămizi sunt defectuoase și nu vor putea fi întrebuințate de oarece conțin o mare cantitate de pucioasă.

Partea din turn construită până acum pare sigură.

— **Rivalitate între tată și fiu.** Zilele aceste s'a însurat la Praga un bogat proprietar ceh, cam înaintat în vârstă c'o fată foarte tânără.

În noaptea nunții mireasa a fugit cu fiul... bărbatului său.

Ale lumii valuri!

— **Firmă românească în Fiume.** «Anunțăm cu plăcere cetitorilor noștri că de 10 zile se află dl F. A. Degan (intemeietorul firmei R. Pasca) în Fiume și și-a întemeiat din nou o prăvălie românească pentru import de cafea și tea. Prețurentul acum se află supt tipar și cel mult în timp de 10 zile îl va trimite publicului român. Cine voințe să-l primească să se adreseze la firma: F. A. Degan, Fiume (Postafiock 163).

Dl Degan are deja marfă în Magazin și așa recomandăm, că la caz de lipsă chiar și acum să comandați marfă. Numai dela Român să târguiți!

— **Sinuciderea unei femei distinse vic-tima unei case de joc.** Acum câteva zile s'a aflat în Abazzia despre sinuciderea unei femei de elită. Ea a fost găsită moartă pe drumul dinspre Volosca. Lângă dânsa se află revolverul, cu care-și pusese capăt vieții. Despre cauza sinuciderei nu s'a știut nimic. Mai târziu s'a dovedit printr'o scrisoare a decedatei, că ea și-a pierdut întreaga avere în jocuri de hazard. Poliția a primit o scrisoare anonimă, în care trimițătorul comunică că în pivnița unei case de pe țărmul mării se joacă cărți și se pierd sume foarte mari. Poliției i-a succed să descopere casa și să surprindă pe jucători. Ei aparțineau lumii distinse care-și face vilegiatura în Abazzia. Bancherul casei de joc este englez și se numește Brown.

Sala era aranjată pompos și prevăzută cu eșeri secrete.

— **Cauza morții baronului Krieghamer.** «Budapesti Hirlep» publică un articol senzațional asupra cauzei morții baronului Krieghamer, fost ministru de războiu al Austriei. Ziarul spune că baronul Krieghamer a murit în urma unei răni căpătate la o vânătoare a Curței.

La vânătoare participau, prințul Leopold de Bavaria, împreună cu fiii săi Conrad și George de Bavaria, împăratul Francisc Iosif, marele duce Francisc Salvator, aghiotantul Paar, căpitanul de gardă Ludvig Paar, fostul ministru de agricultură al Ungariei Arthur Zeilig, prințul Ditrigstein, doctorul Curței Herzel și baronul Edmund Krieghamer.

Primul glonte tras de prințul George de Bavaria, nimeri din greșală pe baronul Krieghamer. Imediat i-s'a dat ajutoarele necesare, dar totul a fost zadarnic; se infectase sângele rănitului. Toate acestea au fost ținute în secret și lumea care nu știă nimic a rămas foarte surprinsă la vestea morții baronului Krieghamer.

— **Maghiarizare de nume.** George Gânsă (Gânscă) de fel din Valcăul ungiuresc, domiciliat în Oradea-mare și-a maghiarizat numele în «Károlyi».

— **Greva secerătorilor din Italia.** Tot așa că la noi poporul italian muncitor e asuprit din partea marilor proprietari. Neputând suporta grelele sarcini, ce le impun proprietarii, muncitorii din părțile orașului Milano în număr de 36.000 s'au pus în grevă.

— **Un adevărat tezaur de casă.** Cel mai bun și mai practic sfetnic de casă e albumul e-dat de curând și apărut în editura firmei Keleti I. această fabrică de primul rang al metropolului nostru.

Acest op mareț care e împodobit cu circa 3000 ilustrațiuni, și cu îndrumări folositoare la întrebuințare, e provăzută cu tot felul de explicațiuni, arată toate recuzitele trebuincioase la îngrijirea bolnavilor, restabilirea sănătății și a comodității, astfel, că cu acelea se pot deprinde și le pot întrebuința și laicii. Recunoștință merită editorul și pentru aceea, că în op, recuzitele pentru diferite boale sunt corespunzător și sistematic grupate și clasificate. Editorul pune gratuit la dispoziția tuturor astfel de articlii necezari, dacă se adresează către dânsul.

— **O păcăleală frumoasă.** Cetim în «Libertatea» că fișpanul dela Deva, Bornemissza, și-a invitat în zilele trecute mai mulți oaspeți, domni mari, la vânat. A angajat vre-o 70 Români de gonaci și au ieșit cu toții în pădurile dela Branișca și Târnavița. Domnii s'au pus la masa întinsă în apropierea tufișurilor cu pușca lângă ei așteptând sălbătăciunile. Gonacii o luară hăulind prin pădure. Au stat domnii un cias, două și mai bine, prin pădure se făcuse liniște, vânat ca'n palmă. Pe urmă se puseră să caute gonacii, dar iai dacă ai de unde. Se întoarseră buzați acasă și aflară pe gonaci în sat acasă fiecare la trebile sale. Fișpanul făcea spume la gură de mânie. Românii liniștiți însă i-au răspuns:

«D'apoi, «măria-ta, ne-am răsândit și noi, că uite, ne-am adus aminte, că la Dobra, când fuse cu alegerile celea, măria-ta ai avut atâtea sute de jendari, cari au mers unde le-ai zis și ce le-ai poruncit, — de ce să ne folosești acum pe netrebuiții de noi? și ne-am gândit că mai bine să te lăsăm să poți aduce iară jendarii și cătanele, că's mai bune hoitașe ca noi».

— **Nefericire.** Pentru cine e robit cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuește foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

— **Călăuza învățătorului de I. Crișan,** învățător în Socodor, este titlul unei cărți de bun folos pentru învățătorime, apărută acum în editura tipografiei noastre.

Autorul tratează teoretic și practic, dând modele, materialul de învățământ pentru școala elementară. Cartea e bine scrisă, bine împărțită și poate servi, în adevăr, drept

călăuză pentru învățătorii noștri cărora li-o recomandăm cu toată căldura.

Se poate comandă dela institutul editor «Tipografia Tribuna», Arad. Prețul 2.50 cor. plus porto 10 fileri.

Convocare.

În sensul §§-lor 23 și 26 din statute membrii «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» se convoacă la **adunarea generală ordinară** în Brașov, pe zilele de 21 și 22 Septembrie st. n. 1906.

Programul adunării este:

Sedința I.

Vineri, la 21 Septembrie st. n., la orele 11 a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Inscrierea delegaților prezenți.
3. Raportul general al comitetului central.
4. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) examinarea raportului general;
 - b) cenzurarea socotelilor anului 1905 și a proiectului de buget pentru anul 1907;
 - c) înscrierea membrilor.
5. Prezentarea eventualelor propuneri.*

Sedința II.

Sâmbătă, în 22 Septembrie st. n. la orele 10 a. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiunilor.
2. Alegerea secretarului literar.
3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1907.
4. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal.
5. Inchiderea adunării generale.

La orele 4 d. a. ședința festivă a secțiunilor științifice-literare și conferențe publice.

Sibiu, din ședința comitetului central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la 7 Iunie 1906.

Iosif Sterca Șuluțu m. p.,
prezident.

Dr. C. Diaconovich m. p.,
secretar I.

Știri economice.

Cumpărare de armăsari din partea statului. Ministeriul de agricultură aduce la cunoștința tuturor interesaiților, că examinarea și eventuala cumpărare a armásarilor insinuați spre acest scop va avea loc în următoarele zile: În Macău la 3 Septembrie; în Ciaba la 5 Septembrie; în Bătania la 5 Septembrie; în Oradea-Mare la 6 Septembrie; în Pâncota la 7 Septembrie; în Chichinda la 9 Septembrie; în Sân-Georgiul-săcuiesc la 10 Septembrie; în Timișoara la 11 Septembrie; în Becicherecul-mare la 13 Septembrie.

Examenele de codreni și de păzitori de vânat. Examenele de codreni se vor ține în 22 Octombrie a. c. și în zilele următoare la Budapesta, Pojon, Besztercebánya, Miskolcz, Cașovia (Kassa), Sighetul-Marmației, Cluj, Brașov, Sibiu, Timișoara, Cinci-biserici (Pécs) și Szombathely, iar examenele de vânat se vor ține în legătură cu examenele de codreni în casa comitatenză la Budapesta, Pojon, Szombathely și Cluj. Cei ce doresc a depune examenul de codreni sau examenul prescris pentru păzitori de vânat sunt provocați să-și subștearnă petițiile lor ajustată cu documentele legale la inspectoratul reg. concerninte la sediul examenelor până la 30 Septembrie a. c.

*) Se observă că eventuale propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, strada Morii Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunarea generală.